Anul II. Nr. 12

Noemvrie 1952

ÎNDREPTAR

FOAIE PENTRU GÂND ŞI FAPTĂ CREŞTINEASCĂ

Ad me currendum est
in omni judicio
(De Imitatione Christi.
Lib. III. Cap. 46)

MIRCEA ELIADE:

CĂDEREA IN ISTORIE

II

A nu idolatriza Istoria înseamnă, în cele din urmă, a nu-i recunoaşte necesitatea şi autonomia; a vedea în Istorie orice altceva decât ne cer istoriciştii să vedem: a vedea mânia lui Dumnezeu, sau hazardul, sau păcatele şi slăbiciunile noastre omeneşti, numai justificarea evenimentului istoric prin simplul fapt că a avut loc în Istorie — nu! Atitudinea aceasta de refuz a autonomiei Istoriei decurge cu necesitate din anumite poziţii spirituale pe care omul le-a avut, şi le mai are încă, în lume. Nu stă în cadrul articolului de faţă să le examinăm pe toate. Ne mulţumim să amintim poziţia creştinismului. Pentru creştin, Istoria e cădere; Istoria a început odată cu păcatul originar, ca o consecinţă imediată a căderii lui Adam, şi se prelungeşte datorită păcatelor noastre. Deci, un creştin nu poate fi în niciun caz „istoricist": adică, el nu poate împărtăşi poziţia lui Hegel, a lui Croce sau a lui Ortega y Gasset. (Nu discutăm dacă această poziţie este sau nu întemeiată; subliniem doar faptul că un creştin nu o poate împărtăşi).

A refuza auto-suficienţa Istoriei, nu înseamnă însă, pentru creştin, o evadare din Istorie. Spre deosebire de celelalte religii, iudaismul şi creştinismul sunt religii istorice. Dumnezeu intervine direct în istoria lui Israel: evenimentele istorice — căderea Samariei, de exemplu, sau a Ierusalimului — sunt tot atâtea manifestări ale mâniei lui Iahve. Iar prin Intrupare, Dumnezeu participă total la Istorie: participă, adică suferă pe deplin teroarea evenimentelor istorice. Iisus n'a suferit „în general", aşa cum suferă orice fiinţă umană, şi chiar orice vieţate, prin simplul fapt că se află în lume, că participă la Viaţă. Nu Viaţa l-a făcut pe Iisus să pătimească, nu ea L-a răstignit pe Cruce — ci „evenimentele istorice", faptul că o anumită colectivitate, cu anumite credinţe şi prejudecăţi, s'a împotrivit Lui şi, folosindu-se de „împrejurările istorice" (ocupaţia romană, Pilat şi celelalte), L-au condamnat. Toate acestea s'au petrecut în istorie; „în zilele lui Pilat din Pont". Intrupându-se, Dumnezeu a încercat să salveze, între atâtea altele, şi Istoria; acceptând o existenţă istorică, Iisus ne-a arătat cum putem să ne mântuim chiar în această condiţie-limită a căderii noastre. Dar e suficient să medităm o clipă asupra Pătimirii şi Invierii lui Iisus, ca să înţelegem că, pentru un creştin, Istoria nu poate avea o valoare autonomă, că ea nu este, în niciun caz, ca pentru Hegel, manifestarea Spiritului Universal: Iisus a pătimit în Istorie şi din cauza Istoriei, dar a înviat împotriva ei, biruind-o şi anulându-i teroarea şi blestemul.

De aici decurge, pentru creştin, o atitudine în aparenţă paradoxală faţă de Istorie: căci, pe de-o parte, creştinul acceptă Istoria — iar pe de altă parte, îi tăgăduieşte autonomia, valoarea şi necesitatea. Ca să înţelegem mai limpede noutatea şi originalitatea acestei poziţii, să ne amintim atitudinea umanităţii pre-creştine faţă de Istorie. Omul societăţilor tradiţionale şi arhaice avea o concepţie ciclică a Timpului; trăia, cum se spune, mitul Eternei Reintoarceri. Pentru acest om pre-creştin, evenimentele istorice nu aveau o semnificaţie proprie; ele repetau, la infinit, anumite arhetipuri revelate într'o epocă mitică. Deaceia omul pre-creştin se trudea să regăsească neconteniit puritatea şi plenitudinea iniţială. El abolea periodic „Cosmosul" în care trăia — şi care, prin simplul fapt că fusese „trăit", fusese implicit istovit şi întinat — şi, repetând Cosmogonia, îşi construia în fiecare an un nou Univers, curat şi spornic ca în ziua întâi a Creaţiei. Concepţia aceasta ciclică şi istorică a societăţilor pre-creştine nu poate fi, evident, rezumată în câteva rânduri. I-am închinat o lucrare specială (Le Mythe de l'Eternel Retour, N.R.F., 1949) la care trimitem pe cititor. A trebuit, însă, s'o amintim, fie chiar în treacăt, ca să punem în lumină noutatea poziţiei iudeo-creştine.

Intr'adevăr, pentru creştini, ca şi pentru evrei, Timpul nu mai e ciclic, ci continuu şi ireversibil: „Istoria" nu mai e eternă repetire a unor evenimente exemplare, ci are un început (căderea lui Adam) şi va avea un sfârşit (venirea lui Mesia, pentru evrei, a doua venire a lui Iisus, pentru creştini). Creştinul nu mai poate aboli periodic trecutul, Timpul scurs, cu toate păcatele lui, aşa cum omul societăţilor arhaice. Aşa dar creştinul nu mai refuză Istoria, pentru că acest refuz ar echivala cu o evaziune în iluzie: iluzia că poate regăsi, în fiecare început de an, puritatea şi plenitudinea paradiziacă a Timpului mitic în care trăiau oamenii societăţii arhaice. Creştinul nu mai are dreptul să se refu-

continuare în pag. 5

SCRIEREA LIMBII ROMÂNE

III

de

N. I. HERESCU

PRINCIPIUL ETIMOLOGIC

Principiul strict fonetic în stabilirea unei ortografii fiind o imposibilitate, o utopie, „o himeră", cum zice Vendryes, este necesar să i se aducă unele corective, nu pentru a îngreuia scrierea, ci pentru a o uşura. Aceste corective le procură silabismul, morfologia, stilistica şi, evident, etimologia. Aici însă Academia R.P.R. este de altă părere; dacă admite fără greutate celelalte considerente — şi cum ar putea face altfel? — criteriul etimologic este duşmanul ei neîmpăcat: în contra lui a pornit la luptă, pe viaţă şi pe moarte. În expunerea de motive a proectului se scrie:

„Vechile ortografii ale fostei Academii Române (observaţi, în treacăt, eleganţa de expresie a necunoscuţilor moştenitori) nu s'au putut impune . . . din pricina concepţiei reacţionare care stătea la baza Academiei. Acestei concepţii reacţionare i se datoreşte greşala iniţială a primei ortografii întocmite de Academie, etimologismul, defect de care nu s'au desbărat reformele ortografice făcute în cursul veacului al XIX-lea şi al XX-lea (nici ultima, cea din anul 1932). Ortografia etimologică cerea celui care o mânuieşte să ştie latineşte şi franţuzeşte ca să poată scrie corect româneşte".

Afirmaţia de mai sus — care reia declaraţia anterioară a lui Sadoveanu, cum că ortografia românească astăzi în vigoare ar fi etimologică — constitue un neadevăr sfruntat. Nu singurul, nici primul, dar cel mai neobrăzat. Actuala ortografie a limbii noastre nu este etimologică, adică nu e fixată plecând dela originea şi evoluţia cuvintelor în istoria limbii, ci este tocmai fonetică — mai precis: fonologică — adică întemeiată pe felul cum se pronunţă cuvintele în vorbirea curentă. La etimologie, „fosta Academie" (cu alte cuvinte: pe timpul când era Română) n'a făcut apel decât în câteva cazuri, puţin numeroase, şi în special când se puteau naşte confuzii din pricina homofoniilor sau a homografiilor.

Etimologică este, şi a fost totdeauna, ortografia franceză; etimologică este, şi a fost totdeauna, ortografia engleză; deaceea este, şi a fost totdeauna, mai greu de învăţat scrierea corectă a limbii franceze sau engleze decât scrierea limbii române, una dintre cele mai uşoare ale Europei, dacă nu chiar cea mai uşoară. „Nu există popor, mai scria Vendryes (p. 389), care să nu sufere mai mult sau mai puţin (de problema ortografiei); dar se ştie că franceza, ca şi engleza, sufere în chip deosebit". In Franţa sunt, în învăţământ, ore speciale de ortografie; pentru ca să înveţe scrierea corectă a limbii lor, şcolarii francezi au în program aşa numitele ore de „dictare"; nu tocmai demult, cursului de ortografie i se consacra o oră pe zi! În Anglia, dificultăţile sunt încă şi mai mari. Ortografia engleză e cea mai complicată, am putea spune cea mai stranie dintre toate; un **i** poate fi pronunţat în cinci, dacă nu chiar în şase chipuri! Complexitatea e aşa de mare, că aproape nu există regulă; aproape că scrierea trebue învăţată cuvânt cu cuvânt! Paul Claudel avea dreptate să vorbească de „extravaganta fantezie grafică a Englezilor" . . . Şi cu toate acestea, greutatea ortografiei nu a dăunat limbii engleze, nici în lăuntrul teritoriului naţional, nici în afară. Căci expansiunea unei limbi depinde de cu totul alţi factori. E o jumătate de secol de când marele linguist Michel Bréal observa: „Dintre toate ortografiile, cea mai complicată e cea engleză; şi totuşi Englezii au făcut să înveţe limba lor două sute de milioane de oameni". De când scria Bréal, engleza a câştigat încă mai mult teren şi ea tinde azi să devină întâia limbă internaţională. Ajungem astfel la concluzia, care pare un paradox dar care reprezintă o realitate dovedită de fapte, că o ortografie se învaţă cu atâta mai bine cu cât este mai grea! Dealtmintreli, nu trebue uitat că deseori complexitatea ortografiei pleacă dela gândul de a uşura sarcina celui ce scrie. Tot Vendryes făcea observaţia dreaptă că „unele ortografii îşi datorează complicaţiile tocmai dorinţei de a informa pe cititor într'un chip cât mai precis asupra pronunţării cuvintelor".

Revenind la proectul de reformă dela Bucureşti, este instructiv să constatăm, că deşi în teorie el pretinde să suprime criteriul etimologic, în practică este totuşi silit să facă uneori apel la acest criteriu, pentru simplul motiv că nu are încotro! Un exemplu: la punctul 20 citim: „Se vor scrie cu 2 **n** numai acele cuvinte în care analiza făcută de vorbitori poate distinge un prim element **în** (prefix) şi un radical începător cu **n**: a **înnădi, înnăscut**, a **înnebuni, înnoda, înnora.** In schimb se va scrie cu un singur **n**: **înainte, înapoi, înalt, înăuntru".** Dar ce înseamă această operaţie, dacă nu a face analiza etimologică a cuvintelor, pentru a o lua ca îndreptar în stabilirea scrierii lor corecte?

Războiul ideologic declarat principiului etimologic are însă alt cântec: el este una dintre formele luptei împotriva latinităţii. Căci istoria cuvintelor, etimologia, ne îndreaptă necurmat către origina lor latină. Iar latinitatea este principalul obstacol în calea rusificării.

REFORMA CU I SCURT

Trecând peste o seamă de năsbâtii mai mici, şi oarecum inocente, cum ar fi, de exemplu, aceea că ni se cere să scriem **hemoptizie,** cu **h,** dar **emoragie, chirurg** dar **tehnică, acuarelă** dar **acvariu, ecuaţie** dar **cvadruplu,** etc., ori aceia că ar urma să se scrie a **îmbixi,** cu **x,** — ceeace rămâne din proectul de reformă ortografică al Academiei R.P.R. sunt următoarele trei principale inovaţii:

Intâi, suprimarea lui **â** din **a**, admis fiind de aci înainte numai **î** din **i**. Constituia oare această dublă transcriere a sunetului **â** o greutate a ortografiei noastre? Fără îndoială că nu. Din moment ce se stabilise regula generală că se scrie cu **î** (din **i**) la începutul şi la sfârşitul cuvintelor, şi cu **â** (din **a**) în interiorul lor, nicio posibilitate de „încurcătură" nu mai există: regula se aplică uşor, cu o simplitate mecanică. Ea are, pentru o ortografie **românească,** avantagiul că, fără nicio complicaţie, corespunde, în marea majoritate a cazurilor (nu însă în totalitatea lor), cu înfăţişarea grafică a cuvintelor latine; când scrii **mână** sau **sânge** sau **lână,** oricine vede că aceste cuvinte coboară din cele latineşti **manus, sanguis, lana**; dar dacă vei scrie **mînă** sau **sînge** sau **lînă,** amintirea originii latine s'a pierdut. Pentru o ortografie **ruso-română,** acest avan-

continuare în pag. 5

ALEXANDRU MIRCEA:

EVANGHELIE ŞI POLITICA

Imbinarea acestor doi termeni poate părea inoportună. Căci, în definitiv, ce are de împărţit Evanghelia cu politica? A amesteca Evanghelia în politică nu înseamnă mai degrabă a o profana? Însăşi cuvintele Mântuitorului: „Impărăţia mea nu e din lumea aceasta", nu sunt ele o indicaţie că afacerile lumii acesteia trebuiesc lăsate „în seama diavolului şi a politicienilor", cum spunea cineva? De altă parte, a încerca să desprinzi din Evanghelie condiţiile pentru o acţiune politică conformă spiritului ei sau să stabileşti bazele unei doctrine politice ce s'ar putea zice creştină n'ar fi oare o utopie? Ce îndreptar poate constitui pentru activitatea politică o învăţătură care invită la interiorizare, la descătuşare de grijile lumii acesteia şi care ancorează speranţele în lumea cealaltă? Politica urmăreşte stăpânirea şi orânduirea lumii pământene, Evanghelia invită la câştigarea vieţii de dincolo, a lumii suprapământene. Politica se ocupă de vremelnic, Evanghelia pune accentul pe ceea ce depăşeşte vremelnicul. Grija uneia nu e grija celeilalte. Preocupările lor merg deci în direcţie contrară. . . A le confunda, a le amesteca înseamnă le altera natura intimă.

Şi totuşi, o visiune unitară a activităţii omeneşti nu poate pleda pentru o separare a sectorului politic de cel religios. Armonia şi integrarea lor e postulată de o concepţie integrală a naturii omului şi a unităţii de destin. Dacă vieaţa omului are un sens, în acest sens trebuie să se îndrepte, pe diferite căi şi în diferite chipuri, după natura diferitelor structuri, toată activitatea omenească, economică, politică, culturală, artistică, religioasă. Noi nu putem concepe o ruptură antitetică în om. Ruptura, prin urmare, nu trebuie să fie nici în orânduirea vieţii sociale. Diversitate de funcţiuni, delimitare de atribuţiuni, dar toate convergente spre acelaşi ţel, toate purtând pecetea aceluiaşi destin. Toate regulate pe măsura omului, toate contribuind la realizarea aceluiaşi scop care începe în istorie dar depăşeşte istoria şi se împlineşte dincolo de istorie.

Voinţa de a separa Evanghelia de politică poate fi determinată de două motive contrare, amândouă insuficiente. Unul e preocuparea de a nu compromite puritatea cerească a învăţăturii lui Hristos, şi independenţa spirituală a Bisericii, iar altul poate fi dorinţa de a sustrage activitatea politică dela orice fel de obligaţie morală. Politique d'abord. . . al cărui obiectiv e reuşita cu orice preţ şi cu orice mijloace! Nu intenţionăm să facem aci procesul acestor două tendinţe nici să arătăm cum se rezolvă pe plan creştin antinomia aparentă dintre Evanghelie şi politică. Asta ar putea fi obiectul unor lămuriri ulterioare. Am vrea deocamdată să denunţăm existenţa unei mentalităţi destul de difuse care-i incapabilă să-şi înfăţişeze fenomenul religios, atitudinea religioasă şi activitatea religioasă altfel decât sub unghiul politic şi din punctul de vedere al implicaţiilor şi avantajelor de ordin vremelnic, chiar şi atunci când atitudinea religioasă nu depăşeşte cadrul propriilor atribuţii. Ea denotă o nemărturisită dorinţă de a supune religiosul politicului, de a subordona spiritualul temporalului, de a face şi din religie un instrument politic, de a rezolva în vremelnic şi această adâncă aspiraţie a sufletului omenesc care tinde să depăşească vremelnicul.

Mentalitatea nu e nouă. Totdeauna i-a fost aşa de greu puterii politice să admită existenţa unui sector al activităţii omeneşti care să nu fie supus controlului său şi care să refuze a fi subordonat intereselor vremelnice şi exploatat în acest sens. Isus Hristos însuşi a fost condamnat pe bază de acuze de ordin politic. Clasa conducătoare a lui Israil a valutat în tremeni politici mesajul religios al lui Isus şi au tras concluzia că din punct de vedere al intereselor vremelnice acest profet era primejdios pentru naţiune. „Deci arhiereii şi fariseii au adunat săbor zicând: Ce ne facem, că omul acesta multe minuni face? De-l vom lăsa aşa toţi vor crede în el şi vor veni Romanii şi ne vor lua ţara şi neamul". Iar unul dintre ei, Caiafa, arhiereu fiind al anului aceluia, le-a zis: „Voi nimica nu pricepeţi, nici gândiţi că ne e mai bine să moară un om pentru popor decât să piară tot neamul"...

Deci din acea zi se sfătuiră să-l ucidă". (Ioan, XI, 47-53). Opoziţia sistematică pe care i-o făcuseră tot timpul şi eforturile continui de a-l compromite în faţa poporului şi a

continuare în pag. 5

PSALMUL 32

I

De bucurie săltaţi, drepţilor, în Domnul:
cei curaţi cu inima a-l lăuda se cuvine!

Preamăriţi pe Domnul, din chitară,
psalmodiaţi lui din harfă cu zece strune!

Cântaţi lui cântare nouă,
cântaţi-i cu răsunet frumos!

Căci cuvântul Domnului este drept
şi facerea mânilor lui, statornică.

Îi place dreptul şi dreptatea:
de harul Domnului e plin pământul.

II

Prin cuvântul Domnului s'au făcut cerurile
şi prin suflarea gurii lui, toată oştirea lor.

El adună apele mării ca'ntr'un burduf:
strânge valurile în rezervoare.

De Domnul să se teamă tot pământul:
de el să aibă frică toţi cei ce locuesc lumea.

Căci el a zis şi s'au făcut;
poruncit-a şi au luat fiinţă.

III

Domnul risipeşte sfatul neamurilor;
plănuirile popoarelor, le strică.

Sfatul Domnului rămâne în veac:
planurile inimii lui, din neam în neam.

Ferice de neamul
care are pe Dumnezeu de Domn:
poporul pe care şi l-a ales moştean.

IV

Din ceruri Domnul ia sama:
vede pe toţi fiii oamenilor.

Din lăcaşul său priveşte
peste locuitorii pământului:
El, care a alcătuit inimile tuturor,
care ia aminte la toate faptele lor.

V

Nu cu armată mare birue regele:
războinicul nu se mântueşte
prin puterea mare

Calul e înşelător, spre victorie
şi prin tăria puterii lui nu poate salva.

Iată, ochii Domnului
asupra celor ce se tem de el veghiază:
asupra celor care
în harul lui îşi pun speranţa;
ca să scape dela moarte viaţa lor
şi să-i hrănească la timp de foamete.

VI

Sufletul nostru aşteaptă pe Domnul:
el este ajutorul şi scutul nostru.

Întru dânsul, dar, se bucură inima noastră;
în sfânt numele lui noi ne încredem

Fie, Doamne, îndurarea ta spre noi,
precum şi nădăjduim întru Tine!

(Traducere de **Octavian Bârlea** şi **George Racoveanu**, după LIBER PSALMORUM. Nova e textibus primigeniis interpretatio latina cum notis criticis et exegeticis. Roma 1945).

MIHAIL EMINESCU:

Bălcescu şi urmaşii lui*

Peste două trei zile va eşi de sub tipar **Istoria lui Mihaiu-Vodă-Viteazul** de Nicolae Bălcescu.

Se ştie neobositul zel, cu care acest bărbat plin de inimă şi înzestrat de natură c'o minte pătrunzătoare şi c'o fantazie energică, a lucrat la istoria lui Mihaiu-Vodă. Din sute de cărţi şi documente el a cules c'o adevărată avariţie pentru gloria naţiei româneşti, toate colorile din relaţii şi notiţe, cu cari apoi a zugrăvit acea icoană măreaţă, din care figura Voevodului românesc iese în prosceniu, vitejească şi mândră şi vrednică de a se cobori din strălucita viţă a Basarabilor.

Limba lui Bălcescu este tot odată culmea, le care a ajuns românimea în deobşte dela 1560 începând şi până astăzi, o limbă precum au scris-o Alecsandri, Const. Negruzzi, Donici, şi care astăzi e aproape uitată şi înlocuită prin „păsăreasca" gazetarilor. Deşi Bălcescu se întemeiază pretutindenea pe isvoare şi scrierea lui e rezultatul unei îndelungate şi amănunţite munci, totuşi munca nu se bagă nicăiri în samă, pre cum în icoanele maeştrilor mari nu se vede amestecul amănunţit de văpsele şi desenul îngrijit linie cu linie. O neobicinuită căldură sufletească, răspândită asupra scrierii întregi, topeşte nenumărate nuanţe într'un singur întreg şi asemenea scriitorilor din vechime, el îi vede pe eroii săi aievea şi-i aude vorbind după cum le dictează caracterul şi-i ajunge mintea, încât toată descrierea persoanelor şi întâmplărilor e dramatică, fără ca autorul să-şi fi îngăduit a întrebuinţa undeva isvodiri proprii ca poeţii.

Nicolae Bălcescu e de altmintrelea o dovadă, că limba românească pe vremea lui şi 'nainte de dânsul era pe deplin formată şi în stare să reproducă gânduri cât de înalte şi simţiri cât de adânci, încât tot ce s'a făcut de atunci încoace în direcţia latinizării, franţuzirii şi a civilizaţiei „pomădate" a fost curat în dauna limbii noastre.

Deşi nu mai împărtăşim entusiasmul cărţii lui Bălcescu pentru ideile, profesate azi de colegii lui dela 1848, deşi ne-am încredinţat cu durere că chiar aceia ce azi le reprezintă, nu mai sunt pătrunşi şi se slujesc numai de dânsele ca de o pârghie pentru ajungerea unor interese mici, deşi ştim că dacă inima lui era vie în vremea noastră, prin cartea lui ar fi trecut o suflare rece de ironie asupra piticilor cari îngânau a împărtăşi simţirile unei inimi, pe care n'au ştiut-o preţui niciodată, totuşi entusiasmul lui ca atare ne încălzeşte, căci este sincer, adevărat, energic, s'arata cu acea neşovăire de care ne minunăm în caracterele antichităţii. Dumnezeu a fost îndurător şi l-a luat la sine înainte de a-şi vedea visul cu ochii, înainte de a vedea cum contimporanii care au copilărit înpreună cu dânsul şi în cercul lui de idei, le-au exploatat pe acestea, ca pe o marfă, cum au introdus formele goale ale occidentului liberal, îmbrăcând cu dânsele pe nişte oameni de nimic. El s'ar spăimânta văzând cum a fost să se realizeze pe pământul nostru libertate şi lumină. El ar vedea parlamente de păpuşi neroade, universităţi la care unii profesori nu ştiu nici a scrie o frază corect, gazetari cu patru clase primare, c'un cuvânt oameni care văzând că n'au încotro de lipsa lor de idei, fabrică vorbe nouă, risipind vechea zidire a limbii româneşti, pentru a părea că tot zic ceva, pentru a simula o cultură pe care n'o au şi o pricepere pe care natura n'a voit să le-o deie. Murind în Italia, sărac şi părăşit, rămăşiţele lui dorm în pământul din care a pornit începătura neamului nostru, cenuşa sa n'a sfinţit pământul patriei, ci e pe veci amestecată cu aceea a sărăcimii din Palermo. Cu limbă de moarte însă şi-a lăsat manuscriptele sale d-lui Ioan Ghica şi astăzi, după un pătrar de veac din ziua morţii lui, societatea academică a însărcinat pe d. A. Odobescu cu revizuirea şi editarea scrierii, care va vedea lumina la vreme, astăzi când vitejia şi vârtutea ţăranului nostru ne face sa uităm făţăricia şi micimea de suflet a oamenilor dela 1848 şi nemernicia unora dintre comandanţii improvizaţi de fraţii roşii, cari pentru a-şi dura glorie pe acţii, duc ca d. Colonel Angelescu la o moarte sigură şi fără de nici un folos pe acest popor viteaz şi vrednic de a fi altfel guvernat. Facă-se această scriere evanghelia neamului, fie libertatea adevărată idealul nostru, libertatea ce se câştigă prin muncă. Când panglicarii politici care joacă pe funii împreună cu confraţii lor din Vavilonul dela Seina, se vor stinge pe rudă pe sămânţă de pe faţa pământului nostru, când pătura de cenuşeri, leneşă, fără ştiinţă şi fără avere va fi împinsă de acest popor în întunerecul ce cu drept i se cuvine, atunci abia poporul românesc îşi va veni în fire şi va răsufla de greutatea ce apasă asupra lui, atunci va suna ceasul adevăratei libertăţi. Dar suna-va acel ceas? Oare tinerimea care astăzi îşi uită limba şi datinele prin cafenelele Parisului şi care se va întoarce de acolo republicană şi îmbuibată cu idei străine, răsărite din alte stări de lucruri, va fi mai în stare să înţeleagă pe acest popor, a cărui limbă şi istorie n'o mai ştie, ale cărui trebuinţe nu le înţelege, ale cărui simţiri o lasă rece? Fi-vor în stare acei tineri să înţeleagă, că nimic pe acest pământ, pentru a fi priincios, nu se câştigă fără muncă îndelungată, că toate cocoţările lor de-a gata prin intrigi de partidă şi prin linguşirea deşerţilor şi făţarnicilor roşii, nu sunt de nici un folos pentru ţară? Fi-vor destul de înţelepţi ca să nu linguşească patimile mulţimii cu fraze sunătoare, ci s'o facă a vedea lămurit, că munca şi numai munca este isvorul libertăţii şi a fericirii şi cum că cei ce pretextează că bunurile morale şi materiale se câştigă prin adunări electorale, prin discursuri de cafenea şi prin articole de gazetă, sunt nişte şarlatani, cari amăgesc poporul în interesul lor şi spre risipa bunei stări? La întrebările acestea răspunsul e greu; ne temem chiar de a face concluzia finală.

Oare un stejar care-l rupi dela rădăcină şi-l sădeşti în mod meşteşugit într'o grădină de lux are viitor? Oare neamul românesc cu toată trăinicia rădăcinilor, are viitor, când trunchiul e rupt de întreg trecutul nostru şi răsădit în mod meşteşugit în stratul unei desvoltări cu totul străine, precum este pentru noi cea franţuzească?

Iată întrebările la care nu îndrăznim a răspunde. Dumnezeul părinţilor noştri să aibă îndurare de noi.

*) **Articol publicat în TIMPUL din 24 Noemvrie 1877.**

ALEXANDRU BUSUIOCEANU

CUVÂNTUL

COLUMBĂ

Peste întinderi cu genune
columba albă când trecea
smicita aripă pe lume
cuvântul singur o purta

Columba, de cuvânt e grea
şi nume pune peste lume
Liman îi fie cine vrea
corăbii albe cu minune

NUMEN

Cuvinte ape mai curate
vor trece dela mal la mal
legând cetate de cetate
şi buze miruind de har

Atunci lumină de departe
spic viu ivit din ne-hotar
va pune numen pe frunţi moarte
numină din lumină dar

SPIC

Spic de tăcere scuturând
din viu seminţele născute
în holde a semănat cuvânt
de azimă în spice multe

Cuvântul, rod legând cuvânt
de aur jerbele crescute
secerătorii vin curând
tăcerea s'o adune'n fructe

CULTURALE

Domnul Profesor **Petre Sergescu**, secre[tar] perpetuu al Academiei Internaţionale [de] Istorie a Ştiinţelor, a ţinut, în 29 Octomv[rie] sub auspiciile centrului internaţional [de] sinteză, conferinţa: **L'infinement petit [du] Moyen-Age au XIX siècle.**

Academia **della Crusca** fondată la F[lo]renţa în 1582 cu scopul de a curăţi de el[e]mente străine limba şi literatura italia[nă] (Dicţionarul ei, publicat în 1612, a fost [un] model pentru toate lucrările lexicografi[ce] europene) a ales membru corespondent [pe] Domnul **Sever Pop**, profesor-oaspe la Un[i]versitatea catolică din Louvain (Belgia), [re]cunoscând meritele lucrărilor sale pent[ru] filologia italiană.

Astru din Graz (Austria) format din 42 s[tu]denţi catolici, bănăţeni şi bucovineni din R[o]mânia, şi-a ţinut la 21 Octomvrie şedinţa [de] deschidere a noului an universitar în prez[enţa] Părintelui Dr. Florian Müller. Domnul Christ[...] preşedintele grupului, a mulţumit Sfinţiei S[ale] pentru bursele şi ajutoarele acordate pâ[nă] acum studenţilor (în valoare de 45.000 sch[i]lingi).

În ziua de 26 Octombrie, „Asociaţia Itali[e]nilor refugiaţi din România" a sărbătorit [în] sala Universitarilor Catolici din Roma, cent[e]narul naşterii lui **Ion. L. Caragiale.** — —

Congresul Acţiunii Catolice ţinut în Noem[]vrie la **Valencia** (Spania) a dedicat o zi d[in] program ţărilor subjugate de comunism. [În] cadrul acestei zile, Părintele **Dr. Alex. Mirce[a]** a celebrat, Duminecă 16 Noemvrie a. c., o li[]turghie românească, în catedrala oraşului, [la] care au asistat circa şapte mii de persoa[ne]. După slujbă **Pr. Orduna S. J.** a vorbit despr[e] suferinţele Bisericii din ţară.

La **Sao Paulo** Părintele **Dr. Stefan Benţia**, pro[]fesor la Universitatea Catolică, a ţinut o slu[j]bă românească în biserica din rua do Cam[...] Au asistat Decanul Universităţii Catolice [...] Delegatul Em. Sale Cardinalului din Sao Paul[o] care a citit o scrisoare a Cardinalului adresa[tă] credincioşilor români şi a ţinut o cuvântare cer[ând] sprijinul Atotputernicului pentru liberarea ţ[ă]rii şi a celor care suferă acolo. După sluj[bă] s'a servit o masă la Cantina **„Cercului lucră[]torilor din Ypiranga"**, asociaţie formată d[in] iniţiativa şi munca fără preget a preotului ro[]mân, Sinţia Sa Părintele Balint. La acestă mas[ă] au luat parte Delegatul Cardinalului, Rector[ul] Universităţii, Părintele Balint, câţiva profeso[ri] ai Universităţii Catolice şi un mare număr d[e] Români.

CĂRŢI:

MIRCEA ELIADE, **Images et Symboles.** Essais sur le symbolisme magico-religieux. (NRF, **Gallimard,** 240 pages).

— **El Mito del Eterno Retorno.** (Emecé Editores, Buenos Aires, Coll. «**Grandes Ensayistas**», 190 pag.)

P. SERGESCU, **Léonard de Vinci et la Science,** in **„Cahiers du Sud"** Octobre 1952. p. 361—369.

IOAN FILIP, **Tre date memorabili della Chiesa Romena Unita in Osservatore Romano,** 24. ottobre 1952.

ORESTE POPESCU, **Los sistemas economicos y la misiones jesuiticas, in Revista de Ciencias Economicas,** nr. 33 (Enero—Febrero) p. 3—48 şi nr. 34 (Marzo—Abril) p. 81—123. Buenos Aires, 1952.

In colecţia Bibliotecii Române din Freiburg i. B.:

V. ALECSANDRI, **Doine de pribegie.** Publicată, la împlinirea a o sută de ani dela apariţie, de **I. G. Dimitriu.** 64 p.

MICA ANTOLOGIE AROMÂNEASCĂ cu un studiu introductiv asupra Aromânilor şi a dialectului lor, de **Constantin Papanace.** 158 p.

CREŞTEREA COLECŢIILOR BIBLIOTECII ROMÂNE, III Iulie-Decembrie 1951.

REVISTE:

CURIERUL CREŞTIN, buletinul bisericii unite din Buenos Aires. Anul II. Aprilie-Septembrie 1952. 112 pagini (La multiplicator) Semnează: A. S. I Principesa Ileana, Juan R. Sepich, Gh. Rusu, Aron Cotruş, Vintilă Horia, M. Dimitriu, V. Posteucă, F. Tailliez, E. Andraos, M. Mărculescu, R. Pelorescu, J. N. Manzatti, F. Mironescu, T. Mihăilescu, A. Z. F. de R.

CUVÂNTUL STUDENŢIMII, Nr. 2—3, Aprilie—Septembrie 1952, 51 p. (La multiplicator).

BRUCKEN ZUM WESTEN, **rumänische Zeitschrift für Völkerverständigung und freie Zusammenarbeit.** München. I Jahrgang, Nr. 2, November 1952. 32 pagini. (La multiplicator)

NOU

BISERICA ROMÂNĂ UNITĂ, **Două sute cinci zeci de ani de istorie.** Madrid, Rivadeneyra, 52. **420 pagini, în 8°. Cu 40 ilustraţii.** Studii de: **Msgr. Aloisie L. Tăutu, Pamfil Cărnaţiu, Carol Capros, Flaviu Popan, Msgr. Octavian Bârlea. Alexandru Mircea, Mircea Todericiu.**

Asupra acestei voluminoase lucrări ne vom opri în numărul nostru viitor.

★

Domnii **Pompiliu Păltânea** şi **Constantin Arsenie** anunţă apropiata apariţie a **Almanahului Pribegilor Români** pe anul 1953. —

RENE THEO, **La Roumanie sous la Botte soviétique** Préface de **Pierre Calle.** Paris 1952. 31 p.

★

Între 11—12 Octomvrie, Asociaţia bărbaţilor din Acţiunea Catolică Italiană a sărbătorit 30 ani dela înfiinţare. Au luat parte la sărbătorire 200.000 persoane.

Luptele Starețului Athanasie cu diavolul din mânăstiri*

de

GEORGE RACOVEANU

SCOARȚĂ OLTENEASCĂ

Povestea Arhimandritul Athanasie:

— Când m'a chemat vlădica Vissarion al Argeșului la stăreția Stânișoarei, eram tânăr. Fusesem izgonit, decurând, dela stăreția Coziei, pentru o pricină cu Domnul Dissescu . . .

Era vara. La Călimănești — Căciulata, lume luminată. Petrecere, veselie, necaz și suferință; nedumnezeire, dar și semne de fericită evlavie. Biserica mânăstirii, plină. Se făcea slujbă potrivit rânduelii pentru așezarea deobște.

Și așa, într'o seară, după slujba Vecerniei, dă fuga la mine părintele Rafail și mă vestește că Domnul ministru Dissescu a sosit la mânăstire și întreabă de stareț. Am ieșit întru întâmpinare.

— Tu ești starețul Athanasie?

— Eu!

Atunci, punându-și mâna stângă pe umărul meu:

— Iată, Athanasie, despre ce e vorba: mâine seară voiu dormi aici, în mânăstire. Nu voiu fi singur. Voiu veni cu o Doamnă. Să-mi gătești frumos cele două camere dinspre Olt. Masa o așezi în cerdacul cu vedere peste Olt. Pregătește cum știi tu mai bine. Caută să fie totul „fără de păcat"!

Auzind eu porunca boerească și batjocura „să fie totul fără de păcat", am fost cuprins de mânie. Când mă trimisese vlădica Vartolomeiu, la sfârșitul războiului, să aprind iarăși focul vieții duhovnicești la Cozia, aflasem aci paragină. În biserica mânăstirii și în trapeză fuseseră adăpostiți caii ulanilor. Slujbă se făcea numai la bolnița de peste drum. Vlădica îmi dăduse toiag de stareț și binecuvântarea arhierească. Atât! Cu cerșitul și cu sudori de sânge izbutisem, cu ajutorul Mântuitorului, să prefac paragina în pahar de cleștar. Îl adusesem aci pe Rafail, apoi pe Chirilă. Mi-am câștigat ucenici pe Firmilian și pe Quintilian. Era adevărată desfătare să-i auzi cântând. Viața de obște își regăsise drumul. Începusem să mă bucur de izbândire . . .

Și acum venea un mirean — un fost ministru al Cultelor — și-mi da, mie starețului, poruncă să-i pregătesc în sfânta mânăstire culcuș pentru petrecere cu muiere!

I-am răspuns, cu oareșcare iuțime, ce-i drept':

— Nu se poate, Domnule Dissescu! . . . Mânăstirea e săracă! N'are de unde cheltui pentru mese boerești! Și apoi . . . femei în mânăstire de călugări! Asta nu se poate!

— Cum, cum? Ce spui?

— Spun că nu se poate să înnoptați aici în mânăstire, cu femei!

— I-auzi, tâlharul! Uiți cu cine stai de vorbă?

— Nu uit deloc! Știu cine sânteți și am auzit ce faceți prin mânăstirile de maici. Dar aici eu sânt Stareț. Stareț, nu „tâlhar". Și fiindcă nu știți să fiți cuviincios cu Starețul, vă poftesc să părăsiți, degrab, curtea sfintei mânăstiri! Degrab! . . .

— Nenorocitule! Am să te dau afară din stăreție, în 24 de ore!

Și zicând acestea, mă amenința cu un toiegel cu cap de argint.

Amenințarea că mă dă afară din stăreție — el mireanul — pentrucă ascult mai mult de Dumnezeu decât de oameni; pentrucă nu vreau să închid ochii — ba chiar să și ajut — la fapta lui de haldeu nerușinat, a umplut paharul:

— Mă dai afară din stăreție, în 24 de ceasuri? Deocamdată sânt stareț. Și până să mă dai tu pe mine afară din stăreție, am să te dau eu pe tine afară din mânăstire, cu rușine!

Așa i-am zis: **tu!** I-am grăit în limba lui! Și acestea zicând, l-am apucat, frate, de brațul stâng, l-am târât și l-am împins (și de guler l-am luat!) și l-am dus așa până la poarta mânăstirii; apoi i-am făcut vânt afară și am închis poarta.

Pălăria o pierduse. I-a dus-o unul din părinți, afară. Toiegelul cu cap de argint l-am oprit la mânăstire.

Părinții, frații și cei câțiva mireni ce se aflau atunci în curtea mânăstirii și care mai mult văzuseră decât auziseră cele petrecute, cu toate că în mirare, râdeau pe'nfundate. Am trimes pe părinți și pe frați la trebile rânduite lor, am intrat în chilia mea și căzând în genunchi la icoana Maicii lui Dumnezeu, am cerșit întărire.

Și după slujba Miezonopticei am aflat pace și îmbărbătare. Căci, iată, Dumnezeu mă rânduise pe mine, cel prea slab, să rușinez pe volterist; pe stricătorul maicilor și ucenițelor din mânăstiri; pe politicanul puternic în fața căruia tremurau vlădicii acestor vremi de plâns!

A doua zi a sosit dela Râmnic telegramă: «ordin să mă prezint, de urgență, la Episcopie».

Vlădica Vartolomeiu era dunăre, de mânie. I-am pus metanie. N'am mai apucat să-i sărut dreapta:

— Ce-ai făcut, ticălosule, cu Domnul Dissescu?

— Mare lucru n'am făcut, Prea Sfințite. I-am spus că nu-l primesc să doarmă, cu femee, în sfânta mânăstire. Și i-am făcut învățătură despre cum se cuvine a vorbi, în mânăstiri, cu arhimandriții și cu stareții.

— Să te duci, imediat, la Dânsul, cu Părintele Partenie; să cazi în genunchi și să-i ceri iertare!

— Asta, Prea Sfințite, nu se cuvine s'o fac! Mă rog Prea Sfinției Voastre de iertare! Dar asta s'ar chema că rânduelile călugărești îi cer Domnului Dissescu iertare!

— Atunci treci la cancelarie, cere o coală de hârtie și scrie că fiind bolnav și simțindu-te neputincios a mai conduce mânăstirea, rogi să te desleg de ascultarea stăreției.

— Prea Sfințite! De ascultarea stăreției mă puteți deslega Prea Sfinția Voastră oricând. Eu însă nu pot scrie că-s bolnav și neputincios fiindcă atunci aș spune minciună: cu ajutorul Mântuitorului, mă simt tare sănătos și am râvnă și putere de tot lucrul bun pentru întocmirea adevăratei vieți călugărești.

— Ieși afară!

— Blagosloviți și iertați!

— Dracu'!

Mi-am făcut semnul crucii (împotriva Necuratului) și am ieșit!

Din stăreție am fost „destituit" . . .

Am scris atunci vlădicăi Vissarion, rugându-l să mă primească în eparhia Argeșului, căci din eparhia Râmnicului sânt alungat, ca un netrebnic. Prea Sfințitul Vissarion m'a primit cu dragoste și mi-a dat, degrab, ascultarea stăreției Stânișoarei . . .

La Stânișoara, în munți, am aflat liniște și pace. Mânăstirea nu mai era așezată la drumul mare, în bătaia năravurilor boerești. Rânduiala slujbelor era după sfântul munte Athos.

Dară diavolul, ucigașul de om, făcea uneori aprig războiu părinților și fraților. Aceștia plecau, din vreme'n vreme, la sat și se'ndulceau cu țuică de prună, foarte în cinste prin acele părți ale Argeșului. Îndeosebi părintele Ghenadie, duhovnicul mânăstirii — om trecut de 70 de ani — avea patima aceasta rea.

Odată, la slujba Priveghierii a venit în biserica lui Dumnezeu înveselit de rachiu. Glumea cu frații, vorbea pe auzite. Și duhnea a rachiu. A doua zi l-am cercetat în chilia sa și i-am spus, cu toată hotărârea, că păcatul acesta al sfinției-sale eu nu-l mai pot răbda. El îmi era mie duhovnic. Iară eu lui, stareț. Ascultându-mă, mi-a zis:

— Ești tânăr, Părinte! Și deaceea vreau să-ți spun o vorbă de folos. Scrie la PATERIC: **„De vezi pe vreunul din cei tineri urcându-se la cer, ia-l de picioare și-l trage la pământ!"**. De ai urechi de auzit, apoi cată de aude! Nu poți tu, schimba lumea și rânduelile ei! N'au putut s'o schimbe nici alții, mai cu stea'n frunte decât tine!

SCAUN DOMNESC. Probota, 1530

— Părinte, îți mulțămesc de înțelepțirea cu scriptura dela Pateric, dar te rog foarte și-ți dau poruncă să nu te mai îmbeți! Altfel are să și facă diavolul veselie asupra Sfinției-Tale!

— În ce fel, Părinte?

— Încă nu știu în ce fel! Dar știu bine că nu va fi bine!

— Hm! . . .

Ca la două săptămâni dela vorbirea aceasta, părintele Ghenadie a venit iarăși foarte beat la sfânta slujbă. Când să facă metanie, la „Doamne și Stăpânul vieții mele", a căzut, răsturnând cu sine unul din sfeșnicele cele mari. L-au ridicat doi părinți și l-au dus în chilia sa. Întâmplarea m'a mâhnit peste fire. M'am hotărât, deci, să-i fac sfinției sale precum stă scris la Rânduiala lui Calinic cel sfânt. A doua zi, după slujba sfintei Liturghii, luând cu mine biciul, am plecat la chilia duhovnicului. L-am aflat lucrând ceva cu undreaua.

— Părinte Ghenadie, aseară ai venit iarăși beat la sfânta slujbă și ai fost părinților și fraților sminteală. Cuvântul nu mai are, așadară, la sfinția-ta putere. Să încercăm cu varga.

Și acestea zicând, am și scos biciul și am început, frate, a-l lovi. S'a prăvălit, mai mult de spaimă decât de durere. Îi voiu fi dat de două ori mai mult decât scrie la Rânduiala lui Calinic: erau doar bice, nu „toiege".

Apoi am lăsat biciul. L-am ridicat de jos, cu dragoste; l-am așezat în jâlțul său de duhovnicie; am luat din cui patrafirul, i l-am pus după grumaz, am îngenunchiat subt patrafir și mi-am mărturisit sfinției-sale păcatul de a-mi fi bătut duhovnicul; pentru care faptă, am cerut canon și deslegare . . .

M'a deslegat, fără să-mi dea canon. M'a sărutat pe amândoi obrajii și . . . l-a podidit plânsul.

I-am sărutat dreapta și am ieșit, nu fără turburare . . .

Către seară a venit la mine și mi-a spus că vrea să facă legământ că, până la mutarea sfinției-sale din viața aceasta, de beutură nu se va mai atinge.

L-am oprit dela pasul acesta greu; dar i-am cerut ca, pe tot timpul cât voiu fi eu stareț al sfintei mânăstiri, să nu mai primească beutură dela altcineva fără numai dela mine. S'a bucurat ca un prunc; mi-a făgăduit. Și făgăduința aceasta n'a rupt-o.

Iară eu obiceiu îmi făcusem să-i duc, din vreme'n vreme, câte un pahar de vin curat și câte un măr domnesc:

— Părinte Ghenadie, de ți se va părea că e puțin vinul, adaogă-i apă și va fi mult!

— Așa, Athanasie fiule! Dumnezeu și Maica Domnului s'ajute neputinței noastre!

MÂNĂSTIREA HUREZI (1689-1705). Biserica cea mare. Pridvorul

*) **Fragment din** NOUL PATERIC. **Inedit.**

GRIVIȚA

II

de

ION V. EMILIAN

Domnul Carol, la 1873, în uniforma de General de Cavalerie

Domnul Carol nu se gândea însă să treacă Dunărea înainte ca problema comandamentului să fie definitiv statornicită. La început, el voise numai o simplă „separare de comandament", acum însă când armata lui era intactă, când mândrii generali ruşi işi dovediseră ştiinţa în faţa Plevnei, el pretindea ceva mai mult: comanda forţelor de împresurare. Deşi Marele Duce spusese în telegramă „prie de faire fusion, demonstration et, şi possible, passage du Danube, **que tu desire faire.**", generalii ruşi nu renunţaseră la anumite sugestii: ei voiau anume ca această trecere să aibă loc la Nicopol, pentru a putea dispune imediat de trupele române şi, pe cât se poate, în mod fracţionat. Teza aceasta a fost cu succes combătută, atât de Generalul Cernat, ministrul de răsboi, cât şi de Colonelul Slăniceanu, şeful Statului-Major. Argumentele acestor 2 ofiţeri români sunt consemnate, cu obiectivitate, de Serviciul istoric al Armatei imperiale ruse: Uebrigens spielten bei der Wahl des neuen Uebergangspunktes für die rumänische Armee, nämlich oberhalb Nikopol, nicht nur militärische, sondern auch politische Rücksichten mit; die Rumänen wollten vor allem ihren Truppen doch einen abgesonderten Operationsraum, möglichst weit von dem der russischen Armee, reservieren. Dies drückt sich deutlich in zwei an den Fürsten Carol gerichteten Telegrammen vom 28. Juli (9. August) aus, von denen das eine vom General Cernat, das andere vom Generalstabschef der rumänischen Armee, Oberst Slaniceanu, herrührte. Im Telegramm Cernats war die Vermutung enthalten, „die Russen würden jede selbstständige Aktion der rumänischen Armee zu vereiteln suchen"; im zweiten Telegramm war gesagt: „Der Übergangspunkt bei Magura (NR. sat bulgăresc, în faţa Corabiei) am rechten Ufer gewährt den Vorteil, daß man durch die Vorrückung in den Tälern des Vit und Isker in den Rücken der Stellungen von Plevna gelangen und sie vollkommen einschließen kann. Dieser Umstand bietet die Handhabe, unserer Armee eine eigene Operationslinie bei den Unternehmungen gegen Plevna und auch in den späteren Perioden des Feldzuges." Comentând aceste telegrame, ruşii recunosc că „der Wunsch der rumänischen Heeresleitung, über eine eigene Operations-, oder, richtiger gesagt, Kommunikationslinie zu verfügen völlig berechtigt war . . . (Russisch-türkische Krieg 1877/1878, III Band, Wien 1906, pag. 16).

Domnul Carol îşi însuşi propunerea Colonelului Slăniceanu, hotarînd, în principiu, trecerea Dunării în sectorul ales de acesta. El aştepta însă ca Ţarul să decidă mai întâi asupra comandamentului.

Pentru a veni totuşi în ajutorul Ruşilor şi a le da posibilitatea de a dispune de forţele lor staţionate la Nicopol, Domnul ordonă unei părţi din Divizia 4-a să treacă Dunărea şi să înlocuiască garnizoana rusă din Nicopol.

La 17 Iulie, cele dintâi unităţi române, alcătuind detaşamentul Colonel Rosnovanu, trec Dunărea. Este vorba de Regimentul 14 Dorobanţi, de Regimentul 5 de Linie (devenit mai târziu Regt. 5 Ialomiţa Nr. 23) şi de regimentele 3 şi 8 Călăraşi. **Primul ostaş român căzut în răsboiul pentru Independenţă este un sergent din Regimentul 8 Călăraşi. Din acelaş regiment făcea parte şi un voluntar basarabean, din Ismail; îl chema Alexandru Averescu . . .**

Ruşii aveau însă nevoie de intervenţia masivă a trupelor române. Domnul Carol primeşte la 10 August o nouă telegramă din partea Marelui-Duce Nicolaie: „Când poţi trece Dunărea? Treci cât mai curând!"

La 16 August, Domnul Carol era la Cartierul Împăratului, la Gorni-Studen în Bulgaria, unde i se încredinţa comanda supremă a forţelor româno-ruse în faţa Plevnei.

Deabia acum Armata română putea trece Dunărea. Această trecere avu loc în ziua de 20 August la **Siliştioara** (2 km Est de Corabia), aşa cum voiseră Românii.

Când s'a aflat că Românii se îndreaptă spre Plevna, cu 2 divizii, corespondenţii de răsboi ai ziarului londonez „DAILY NEWS", acreditati până atunci pe lângă Cartierul general rusesc, ies în întâmpinarea trupelor române. Doi din aceşti corespondenţi, A. FORBES şi I. A. MACGAHAN, vor însoţi aceste trupe pe tot timpul campaniei, transmiţând, zi cu zi, dări de seamă operative şi impresii personale redacţiei lor din Londra.

Iată cum au decsris aceşti ziarişti britanici întâlnirea lor cu Armata română:

„Tabloul este deosebit de impresionant. Aici, o lungă coloană de cavalerie urcând, cu fanioanele lăncilor fluturând în vânt, colinele de un verde nespus de frumos. Acolo, un întreg regiment face haltă în aşteptarea ordinului de marş, formând un imens careu de căciuli şi de sumane . . . Dincolo, un alt regiment înaintează spre linia de luptă, în formaţii desfăşurate, cu armele'n cumpănire şi baionetele sclipind în soare . . . La salutul Generalului lor, trupele acestea răspund cu nesfârşite urale şi strigăte de bucurie. Uralele acestor soldaţi nu pot fi asemuite cu nota minoră desprinsă de sentimentul exprimat de salutul gladiatorilor romani . . . Baterie după baterie se îndreaptă spre poziţie, covorul de iarbă înăbuşind zgomotul roţilor. . . Încet încet, dar fără contenire, atelaje de boi târăsc tunurile cele grele de asediu şi respectiva lor muniţie. . . Mâine, proiectilele uriaşe se vor sparge şuerând în tranşeele dela Griviţa! Trăsuri sanitare, astăzi goale, urmează fidel unităţile spre primele linii. Aceleaşi trăsuri, se vor întoarce mâine seară pline . . .

Cred că este locul să citez aci pe Regele Henric al Navarei: „Niciodată, până astăzi, n'am văzut semnele unei atât de sângeroase ciocniri!" („The War Correspondence of The „Daily News", 1877, Volumul III, pag. 22, Ed. Tauschnitz, Leipzig, 1878)

În clipa în care Domnul Carol, devenit comandant suprem al forţelor româno-ruse, îşi instalează Cartierul la Poradim (12 Km. Sud-Est de Griviţa), dispozitivul trupelor turceşti care apără Plevna (33 Batalioane, 7 Escadroane, 58 tunuri şi mai multe „pâlcuri" de călăreţi cerchezi şi de bazbuzuci) prezintă forma unei potcoave, cu deschizătura spre Est. Majoritatea forţelor turceşti sunt concentrate la cele două extremităţi ale acestei deschizături. Aci este adevăratul „front", pe care ruşii au încercat zadarnic să-l străpungă. . . După sosirea trupelor române, Sectorul de Sud, al cărui centru este satul Radişevo, este şi mai departe încredinţat Ruşilor. Sectorul de Nord, Griviţa, revine Românilor.

În acest sector, poziţiile turceşti, al căror flanc drept se reazimă pe şoseaua Griviţa-Vrbiţa, prezintă o linie continuă de fortificaţii până în dreptul satului Bucov, adică pe o lungime de 7 kilometri.

La 3 km. Nord-Vest de Bucov (tot în sectorul ce va fi atacat de Români), Turcii dispun de un puternic reduit, ocupat de efective importante: Opanezul. . .

Colonelul Wellesley, ataşatul militar britanic, prezent şi el pe câmpul de luptă dela Plevna, afirmă că cele 2 sectoare (român şi rus) „sunt de mărime aproape egală!" În ce priveşte lungimea frontului, afirmaţia este exactă, dar iată ce spun cei doi corespondenţi, mai sus amintiţi, cu privire la celelalte caracteristici ale sectorului românesc:

„The Turkish positions opposite the Roumanian section are the stronger both by nature and art. But there are but 28.000 Roumanians to 50.000 Russians," (Poziţiile turceşti în faţa sectorului român sunt mai puternice, atât prin natura lor cât şi prin lucrări. Dar sunt numai 28.000 Români, faţă de 50.000 de ruşi. . .", „The War Correspondence", Vol. III, pag. 24) Este drept că aceste efective nu reprezintă decât forţa infanteristică a armatei de împresurare. Românii dispuneau, în plus, de 4.000 de călăraşi. Cavaleria rusă număra, în schimb, 6.200 săbii.

Dealtfel, Corpul 9 rus (General-Locotenent Baron Krüdener), al cărui sector era preluat acum de Români, nu poseda decât foarte vagi informaţii asupra poziţiilor dela Griviţa, deşi le atacase de mai multe ori.

Concludent în această privinţă este crochiul întocmit de şeful de stat-major al acestui corp („Der russisch-türkische Krieg 1877/78" vom russ. Grlstb., III Band, Kartenbeilage 41). În acest crochiu se poate vedea limpede ce ştiau ruşii: la Vest de satul Griviţa, câteva curbe de nivel indică, foarte aproximativ, o vale; pe panta opusă este desemnat un pătrat (faimoasa redută) ş'apoi. . . nimic. . . şi curbele de nivel se termină.

În legătură cu aceasta, este locul aci să ne ocupăm puţin şi de colaborarea româno-rusă în această campanie, colaborare astăzi atât de mult şi de sgomotos trâmbiţată de „istoricul" Roller şi de „poetul Dan Deşliu („1877 -an de lupte şi de nădejdi", Bucureşti 1952).

Îi lăsăm tot pe cei 2 ziarişti britanici să vorbească:

„Colaborarea dintre Ruşi şi Români nu este dintre cele mai strălucite. Acum câteva zile, Generalul ZOTOV (N. R. Şeful de stat-major al Forţelor de împresurare) a modificat dispozitivul trupelor la aripa dreaptă. În urma acestei mişcări, un regiment românesc (N. R. Regimentul 14 Dorobanţi Roman) a rămas cu flancul expus. Informând pe comandantul acelui regiment despre mişcarea efectuată, Generalul ZOTOV l'a invitat în acelaş timp să execute o repliere corespunzătoare. **Colonelul român a răspuns însa că el nu primeşte ordine dela un general rus.**" (The War Correspondence of The „DAILY NEWS", 1877", Vol. III, pag. 12).

Observatorii străini aflaţi pe câmpul de luptă dela Plevna, deşi afirmau unanim că trupele române „au un moral foarte ridicat şi deabia aşteaptă să intre în foc", credeau totuşi că aceste trupe — dat fiind efectivele lor reduse — se vor limita la o acţiune cu caracter mai mult demonstrativ.

Domnul Carol hotărîse însă altfel.

În ziua de 26 August (stil vechiu), bateriile noastre primesc ordinul să deschida focul asupra poziţiilor dela Griviţa, pregătind astfel atacul infanteriei. Pregătirea aceasta de artilerie nu poate fi comparată cu „ciocanul de foc" pe carel-am cunoscut noi în ultimul răsboi. Şrapnele erau însă şi atunci . . . Tirul precis al tunarilor noştri, elanul lor ("împing piesele cu mânile, cât mai aproape de şanţurile puşcaşilor") provoacă surprindere şi admiraţie chiar şi la inamic. (Muzaffer-Paşa şi Talaat-Bey: „Défense de Plevna").

A doua zi, în zori, Infanteria română porneşte la atac asupra „redutei" dela Griviţa. Onoarea de a da, ei cei dintâi, piept cu duşmanul revine dorobanţilor dela Iaşi şi dela Vaslui (Regimentul 13 „Stefan cel Mare"). Primul val al dorobanţilor este alcătuit din purtătorii de scări şi de căngi. Cel de-al doilea val poartă faşine şi gabioane, formând un fel de tranşee umblătoare. Infine, în ultimul val sunt acei care ar urma să curețe reduta prin lupta corp la corp. . .

De pe o colină, de unde urmăreşte această acţiune, unică în felul ei, ataşatul militar francez, Colonelul Gaillard se adresează celorlalţi colegi: „Ils sont crânes, les petits Roumains!"

Focul nizamilor (soldaţi turci din armata activă) taie poteci în rândurile dorobanţilor. La redută nu ajunge nimeni. Mai mult de trei sferturi din soldaţii aceştia, cu pana de curcan prinsă la cuşmă, rămân pentru totdeauna în faţa redutei. Acolo sunt şi astăzi, ostaşi ai Regimentului 13 care au dat de veste lumii că există o Românie.

OMUL SOVIETIC

Pe marginea recentului Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, Mihail Sadoveanu semnează, în Scânteia **din 6 Noemvrie, un entuziast articol despre** fericirea omului. **Marele scriitor de altădată, redus la rolul de neîndemânatec exeget al lui Malenkov, susţine (pe aceeaşi pagină cu Niculescu — Mizil, director — adjunct la şcoala superioară de partid)** că formarea unui nou tip de om, a omului so**vietic, a fost tema fundamentală subînţeleasă în toate rapoartele prezentate la acest Congres. Se pare, aşa dar, — împotriva tuturor aparenţelor ca:Siberie, deportări, muncă forţată, canale etc. — se pare că regimul sovietic nu caută altceva decât binele, salvarea şi fericirea fiecărui om pe pământ. „Partidul nostru — citează Sadoveanu pe Malenkov — va manifesta şi de acum înainte o grijă neobosită pentru satisfacerea maximală a nevoilor mereu crescânde a oamenilor sovietici, căci, pentru partidul nostru,** fericirea omului sovietic, **ridicarea nivelului material, moral şi cultural al omului sovietic, este** legea su**premă".**

Am citit, deci, rapoartele marilor tovarăşi şi am căutat în articolul „Pentru fericirea omului" **al lui Sadoveanu, care ar fi structura acestui nou tip de om, impus drept măsură întregii lumi (progresiste), şi în ce i-ar consta fericirea. Nu e greu de văzut, chiar dela început, că noul tip de om sovietic nu este om pentru sine, pentru realizarea personalităţii sale şi satisfacerea nevoilor care ţin de fiinţa sa. Noul tip de om poartă numele de comisar, agitator, activist, stahanovist ori neobosit tovarăş muncitor în** slujba **Partidului, şi, mai pe sus de toate, a Conducătorului întregii omeniri înaintate, în lupta pentru pace, pentru progres, pentru socialism — tovarăşul Stalin. În faţa acestor zeităţi terestre el nu are o valoare de sine stătătoare, ci stă cu sufletul îngenunchiat, golit de conştiinţa valorilor spirituale şi a demnităţii sale omeneşti. Toată fericirea lui — găsim în Sadoveanu nu trece peste** satisfacţia **de a fi produs mai mult, de a fi întrecut cifrele de producţie fixate de statisticele oficiale. Partidul aşteaptă dela el să mărească cu 70 % producţia în răstimpul celor 5 ani ai Planului, să creieze noi rasse de animale şi plante, să mulgă mai mulţi litri de lapte, etc. Aceasta e întreaga lui raţiune de a fi. Totuşi Sadoveanu, aducându-şi aminte de ceea ce spuneau, „acum o sută de ani, părinţii noştri cărturari", se încumetează să aducă vorba de o „producţie în cantităţi mai mari de alimente de** bună calitate **şi** hrănitoare, cu aspect atrăgător şi aromă plă**cută!" Numai atât a îndrăznit să spună din inimă. Apoi, pentru a nu se face vinovat de păcatul reacţiunii, s'a pus îndată la adăpostul autorităţii supreme, citându-ne pe „Stalin, personal".**

Omul sovietic face şi cultură, dar numai atât cât e nevoie pentru a purta cu ideologică inconştienţă jugul stăpânirii, ori pentru a face pe alţii să-l poarte „cu convingere". De aceea, el face numai cultură sovietică, „cea mai înaintată din lume", — singura care e promovată pe largă scară ca instrument de progres.

Natural, simpla prezentare ştiinţifică a idealului comunist şi a paradisului terestru (Stalin promite, într'un neprecizat viitor, 5 ore de lucru pe zi; dar deocamdată sunt slăviţi stahanoviştii), nu constitue un imbold suficient pentru a evita căderile în păcat. Malenkov insistă, în raportul său, asupra lipsurilor, greşelilor, fenomenelor bolnăvicioase şi „monstruoase", cum ar fi de pildă „putrefacţia şi chiar descompunerea unor verigi ale partidului nostru", „vicleşuguri faţă de guvern", înşelarea partidului şi a statului", etc. Cu alte cuvinte, omul sovietic, care nu are alt Dumnezeu pe lângă autoritatea impusa din afară, fură şi el cum poate, dă lovituri, înşeală Statul, ori, dacă e un temperament mai ponderat, se dezinteresează complet de trebile obşteşi. (Malenkov vorbeşte de „atitudini de gură-cască", liniştire filistică", tendinţe de nepăsare", „tocire a vigilenţei" etc.).

Aceasta este icoana omului sovietic din elita partidului, făcută recent de cel mai oficial reprezentant. Şi atunci, pentru a-l face imun contra ispitelor sau pentru a-l ridica din păcat, omul sovietic este supus unui tratament psihologic studiat, un fel de asceză obligatorie: critica şi autocritica. **Malenkov insistă cu bogăţie de argumente şi cu neobişnuită vehemenţă asupra necesităţii şi imortanţei pe care o are practica criticii şi autocriticii în vieaţa comunităţii, dar nu are nici un cuvânt pentru a fixa normele care o îngrădesc. În realitate, omul sovietic poate şi trebue să acuze pe alţii ori să se acuze pe sine, fără limită şi fără lege, atunci când cer interesele tovarăşilor biruitori. (Altfel, peste tot numai aplauze!). În acest mod** critica duce, în mod fatal, la defăimare, calomniere şi la pierderea oricărei cuviinţe. Autocritica, această spovedanie silnită şi neurmată de împărtăşirea cu Dumnezeu, distruge iremediabil respectul pe care fiecare om trebue să-l aibă faţă de sine însuşi pentru a se putea socoti om. Cine a parcurs diferitele faze ale acestei asceze nu mai are nimic sfânt, nici în sine, nici în afara sa. Fiul unuia din capii comunişti cehi, implicaţi în recentul proces din Praga, a declarat, în 25. 11. 52, după ce a ascultat „autocritica", tatălui său: „Numai acum observ că acel individ a fost duşmanul meu cel mai mare! Sunt un comunist convins şi-mi dau seama că ura împotriva tatălui meu îmi va da noi forţe în lupta pentru biruinţa socialismului".

Aceasta este concluzia firească la care ajunge sistemul de formaţie a omului sovietic. Din punct de vedere creştin, n'am putea fi împotriva comunismului, fiindcă se laudă că deschide noi căi de comunicaţie, construeşte fabrici şi uzine, înalţă oraşe etc. Nu aci e pericolul, ci altundeva: în formarea omului sovietic. Realizările lui economice sunt prea scump plătite pe plan uman. Dacă împlinirea formaţiei acestui om are nevoie de tehnica unui guvern sovietizat, începuturile acestei formaţii şi apucăturile dezorganizate ale noului tip de om se întâlnesc şi aci; se întâlnesc în orice ambient lipsit de orizontul pe care-l dă deschiderea spre Dumnezeu. Mai mult, omul sovietic e creatura normală a civilizaţiei descreştinate a secolului trecut, sub a cărei influenţă trăim şi noi. Aceasta este marea primejdie.

FLAVIU POPAN

DIN R. P. R.

ŞI DIN ORAŞUL CĂMPINA au fos deportate numeroase familii. Operaţia deportărilor a fost condusă de un oarecare MANTA, secretar al sfatului popular oraşenesc. Până la începutul lui Septembrie 1952 peste 60 de familii din Câmpina au fost obligate să părăsească oraşul, fiind îndreptate spre Bacău. În primul transport de deportaţi se aflau şi următoarele familii: HARJA, fost comerciant de sticlărie, CENTUREANU, fost restaurator şi ANGELESCU, fost comerciant pielar.

Cu puţin timp înainte, Securitatea operase arestări masive în rândurile locuitorilor oraşului Câmpina. Printre cei arestaţi se află şi următorii: Gheorghe ODOR, proprietarul unicului restaurant încă neetatizat, fostul avocat BALABAN, originar din Brăila, în ultimul timp directorul unui magazin de stat din Câmpina, Căpitanul GRIGORIU, fost în Batalionul V. M. din Predeal şi fostul avocat RĂDULESCU.

— BOCŞA ROMÂNĂ a devenit mare garnizoană, adăpostind în casele celor care au luat drumul Bărăganului sau Canalului întregul regiment 54 de infanterie, aparţinând unei noui divizii care a fost dislocată în Banat.

— ŞI LA ORŞOVA deportările operate în Iulie-August 1951 au lovit mai cu seamă populaţia românească şi nu pe minoritari, aşa cum afirmă necontenit o presă interesată din Occident. Astfel, numai din lumea marinarilor au fost deportate următoarele familii româneşti: **Muscă,** agent de navigaţie la „SOVROMTRANSPORT", deportat cu întreaga familie în Bărăgan; **Anghel,** pilot de cataracte, fost în serviciul Comisiunei Internaţionale a Dunării, deportat cu întreaga familie în Bărăgan; **Iosifescu,** turnător la „SOVROM-NAVAL", trimes la Canalul Dunăre-Marea Neagră; **Neguţ,** pilot Clasa I-a originar din Ostrovul Mare (judeţul Mehedinţi), deportat cu întreaga familie în Bărăgan; **Capdebou,** fost comerciant, în ultimul timp în port, deportat cu întreaga familie în Bărăgan.

Odată cu aceştia au fost deportaţi din ORŞOVA toţi pensionarii, toţi foştii ofiţeri deblocaţi, foştii comercianţi, acei care au servit în Jandarmerie, Poliţie sau Siguranţă, precum şi rudele fugarilor.

O NOUTATE SENZAŢIONALĂ. — După ce au furat toate ceasurile (de mână, de buzunar deşteptătoare şi „cu cuc"), dela Cernăuţi şi până la Elba Ruşii au reuşit infine să fabrice un ceas propriu. **„Pobeda"** se chiamă această minunăţie care seamănă — dar nu şi în calitate — cu faimoasele ceasuri „Locomotiva- C.F.R.", model 1900 sau 1899. Acest produs „al celei mai înaintate industrii de ceasuri din lume" se vinde acum la Bucureşti. Preţul? Solda unui căpitan pe trei luni.

I. V. E.

Dincolo de est și de vest

E vorba de o carte plină de curate mărturisiri și de experiențe nemijlocite, deoarece e cartea unui mare convertit, dar și de problema în sine pe care titlul ei o suggerează: între est și vest. Ce e dincolo? Care e soluția? Sinteza. Cartea „Beyond East and West" de John C. H. Wu, apărută la New York, 1951. Dar n'am găsit-o semnalată în revistele românești. Probabil fiindcă a apărut numai în engleză. Dar chiar în lumea de aci, ea a fost înconjurată, supusă boicotului tăcerii. Explicabil. E o carte creștină și mai ales catolică. Și asta e o vină aci. Mai rău decât fi comunist.

În afară de problemele religioase și spirituale pe care le tratează cu pregătire și îndrăzneală de mare intelectual (e poet chinez; a tradus Biblia în chineză; om cu studii universitare acasă și în apus, la câteva universități americane și franceze; în vieața civilă profesa avocatura) și de concluziile la care în mod natural ajunge, cartea lui John C. H. Wu, atrage, emoționează, cutremură, deoarece e drama interioară a unei convertiri. A unei totale „rupturi" de o cultură veche și spiritualmente valabilă, ca cea chineză. A unei treceri, ce are nevoie de fundamentare interioară. De prăbușiri dureroase și de reclădire. Ceea ce emoționează principial, e sguduitoarea, totala sinceritate a mărturisirilor personale, în slăbiciuni, cate și în doruri, neliniști, trăiri, revelații. Pentrucă, dacă ele nu sunt genuine, adevărate, nu reușesc decât să intrige, să stârnească curiozitatea sau ridicolul. Mărturisirile din „Beyond East and West" însă, sguduie și sunt în stare să provoace mari deschideri și'n sufletul cititorului. Pentrucă ele merg cu curățenia și simplicitatea, până la genialitate și sfințenie. ...rile „treceri" (eu le-aș zice „reveniri acasă") ...t regăsiri în adevăr și Dumnezeu și ele cer ...dare de sine și curățenie sufletească de ...pil. Omul își găsise acum drumul și traducea ...lia, într'o colibă veche, sgâlțâită de furtună. ...icolul îl împinge la rugăciune. O rugăciune ...re îndrăznește totul, de care azi mulți în ...eismul și goliciunea la care am ajuns, ne-...rușina: „La un moment dat situația era așa ...rea, încât am luat crucea în mână, stând în ...jlocul odăii și am strigat vântului: În numele ...Hristos, îți interzic, vântule, să mai bântui! ...nu știi că eu traduc Biblia?" Așa au vorbit, ...apele și cu vântul, numai primii, marii creș...i. Și într'o rar întâlnită curățenie sufletească ...hn C. H. Wu, conclude: „De-abia după zece ...nute s'a supus vântul. Atât de încăpățânat ...fost".

Metodist în copilărie, autorul ajunge în școală ...contact cu învățătura creștină. Dar nu simte ...rea chemare de a o practica, de a-și face din ...drumul propriei vieți. Termină studiile și se ...sătorește. Practică avocatura. Scrie ca ziarist, ...et. Copiii îi inundă casa . . .

...în ciuda tuturor obligațiilor și pregătirii ...telectuale, John C. H. Wu duce o vieață de ...rmanente căderi, de neglijență în cele morale ...spirituale, de păcat. La un moment dat își ...trăsește familia. Noaptea este însă mai în...necoasă spre revărsatul zorilor. Sufletul ...menesc cunoaște maximum de cădere tocmai ...nd Dumnezeu îl stă mai aproape pentru a-l ...ica și mântui.

Într'o bună zi sufletul lui John C. H. Wu, ...de. Inima i-se deschide marilor revelații. El ...erge să-și împărtășească neliniștea și bucuria ...unui preot catolic. Copiii săi sunt creștinați. Pentrucă limitele unei recenzii nu ne permit ...aprofundare și apropiere a problemelor pe ...re această carte le pune, am vrea să subliniem ...mai că, în ciuda tuturor evidențelor de azi, ...China comunistă, secondând Rusia și amenin...nd lumea, cetitorul ar putea căpăta o idee ...stă de ceea ce ar însemna China creștină, ...ansformându-i marile forțe latente într'o uni...ersală revelație și concepție creștină despre ...me. Pentrucă John C. H. Wu, ca intelectual ...reocupat și de destinul omenirii, nu numai de ...propria sa mântuire, știe să aducă o soluție ...enerală, ce ar putea vindeca rănile întregii ...meniri, ce ar putea servi de altar întregii ...lanete: „Pelerinajul nostru (marea noastră ...lutare, am zice noi) de aceea, nu e nici spre ...est, nici spre est. Ci spre înlăuntru. Aceasta ...ceea ce eu numesc mișcarea spre dincolo de ...t și vest". Și concluzia e evidentă, unică: **...incolo de est și vest e creștinismul. Învățătura ...niversală a lui Isus Hristos.**

Concluzia atât de clară a acestei cărți grele ...e trăire și sens interior ar putea fi utilă mul...e dintre noi, care nu arareori am fost ispitiți ...ă găsim soluții chinului nostru spiritual, în ...numite tehnici și practici ale religiilor estice, ...bandonând ceea ce era mai autentic în noi ...i dându-ne pradă unor sbateri și mai amare. Dar pentru a ajunge la tine însuți, e nevoe ...neori să înconjuri lumea. Mie mi-a fost dat să ...văd lumina măreției lui Hristos prin pana unui ...mare convertit ce vine tocmai de acolo unde ...noi căutam izvorul neînceput al adevărului: nu ...Apusul cu materialismul și tehnica lui, golind ...omul de suflet și făcându-l robot. Nu partea ...Estului, căzută sub comunism, cu sălbătăcia și ...jaful ei imens, distrugător. Și nici Estul înțelep...ciunii budiste și al renunțării la lume. Ci alt...ceva. Ce e dincolo de toate acestea: Învățătura ...creștină. Cea mai splendidă sinteză. Acceptarea ...a toate. Dragostea. Și dragostea e mesagiul ...Mântuitorului nostru Isus Hristos. Alte învăță...turi n'au această lumină. Ele pun mai pe sus de ...toate: Libertatea (adesea rău înțeleasă), In...teresul, bestialitatea umană, ura de clasă, setea ...de dominare și exploatare a omului de către ...om, sau renunțarea la lume. Pe când singura ...învățătură care aduce soluție pentru faza de ...unitate politică, economică, spirituală, socială ...și culturală a planetei (și faza aceasta vine prin ...încleștarea de mâine) este numai cea creștină. Și arma ei e **Dragostea.**

VASILE POSTEUCĂ

SCRIEREA LIMBII ROMÂNE

tagiu se transformă însă într'un mare neajuns. In zilele negre când dascăli roșii învață pe copii că „limba rusă e sora mai mare dela limba română", aspectul latin al cuvintelor constituia o piedică. Deaceea **â** (din **a**) trebuia suprimat cu orice preț; docilă, Academia R.P.R. l-a împușcat în ceafă . . .

A doua inovație a reformei stă în introducerea (pentru simplificare!) a unui semn nou: un **i** scurt (**i** cu căciulă). Avusesem pe vremuri pe **u scurtu**, pe care Academia (cea Română) se grăbise cu dreptate să-l desființeze; acum vom avea pe **i scurtu**, din mila Academiei R.P.R. Explicația nu trebue căutată în nevoile ortografice ale limbii române, ci în interesele operii de rusificare intreprinse de ocupant. Proectul de care vorbim o recunoaște, cu seninătate și aproape cu cinism, la articolul 21, aliniatul 3: „Existența lui i scurt în alfabetul românesc ne permite să notăm . . . consoanele muiate și pe **ci**, neformând silabă, în numele rusești". Scurt și cuprinzător. Și mai ales: clar. Deci se vor putea transcrie „corect" în românește numele rusești, cu pronunțarea lor rusească: **Gogol** (=Go-goli, cu i scurt; două silabe), **Gorki** (=Gori-chii, cu doi i scurți; două silabe), **Cicalov** (=Cica-lov, cu i scurt; două silabe) . . . La Cicalov ăsta ține în mod deosebit Academia R.P.R., fiindcă insistă asupra lui și în altă parte a proectului de ortografie **română:** la articolul 6 ni se atrage atenția că se pronunță „Cicalov (în două silabe), nu Cicalov (în trei silabe)" . . .

Prin urmare, de-asta nu era bună, de-asta trebuia reformată actuala ortografie: fiindcă nu putea transcrire „corect" pronunțarea rusă a numelor rusești. Cu viitoarea ortografie, din moment ce se va putea scrie corect numele lui Cicalov, potrivit cu pronunțarea lui căzăcească (în două silabe, nu în trei!), totul va reintra în ordine și noua ortografie va fi fără cusur . . . Felul cum Academia R.P.R. cicălește pe români cu pronunțarea lui Cicalov este bine-venit: ea dovedește tuturora, odată mai mult, că reforma ortografiei e menită să servească nu limba română, ci difuzarea limbii ruse în România.

A treia și ultima principală schimbare adusă scrierii românești este suprimarea — încă o suprimare! — a articolullui **i**, și el o odioasă rămășită latină; acest nefericit **i** va dispărea din pluralele substantivelor și adjectivelor masculine ca și din genetivul-dativ articulat al substantivelor și adjectivelor femenine la singular. La articolul 6, aliniatul 2, al proectului citim în adevăr:

„I silabic (adică i fără căciulă) se va scrie așa cum se pronunță (cum se pronunță de către cine? de către Ruși?) cu **i** simplu, nu cu doi **i**, în formele articulate ale pluralului substantivelor și adjectivelor masculine, precum și la genetiv-dativul singular articulat al substantivelor și adjectivelor femenine . . ."

Iar aliniatul 4 al aceluiaș articol ne liniștește, completând:

„Din context se va înțelege dacă e vorba de forma articulată sau nearticulată". Ca să se înțeleagă bine, „din context", rezultatele aplicării noului ukaz ortografic, iată cum ar arăta o frază românească simplă (și de actualitate), în care kakografia R.P.R. este strict aplicată:

„Miniștri exoflisiți din guvern și lingviști epurați dela Universitate au devenit prunci nimănui și aparțin părți aceleia a celuli comuniste și a Universități pe care o așteaptă multe Siberi". Oricât ne-am strădui să găsim un nume mai potrivit acestui nou fel de a scrie românește, nu există altul mai bun decât „ortografia lui Gâgă".

El, neuitatul personagiu al lui Manzatti, el este adevăratul precursor al kakografiei R.P.R., el este adevăratul progresist! Dacă ar fi după pofta sovietelor și a servitorilor lor din România, poporul nostru s'ar transforma, într'o clipită, în multe milioane de Gâgi . . .

FALSA SCRIERE A LIMBII ROMÂNE

Toate chestiunile privind și principiile și aplicarea lor fiind acum cunoscute, putem ajunge la concluziile ce se impun asupra scrierii celei noi, în pregătire la București. Ele vor fi precise și scurte, fiindcă simplitatea problemei nu are nevoe de vorbă lungă.

Reformatorii justifică proectul lor prin nevoia simplificării și a ușurinții. Justificarea e numai un pretext: în realitate, nu se simplifică, ci se complică. Plecând, principial, dela ideia fonetismului integral, proectul nu-l aplică, totuși, în practică. El este silit să admită sistemul **silabic**, după care un acelaș semn reprezintă sunete diferite potrivit cu sunetul ce-i urmează în silabă;**c** urmat de **a** se pronunță într'un fel, iar **c** urmat de **e** se pronunță într'alt fel: zicem **car**, dar **cer.** Tot așa, noul proect admite consoanele duble; numai pe unele însă, nu pe toate. Simplificare ar fi fost dacă se păstrau toate sau se suprimau toate. Altmintreli, se înlocuește o „modă" printr'o altă modă.

S'a înlăturat semnul **â** (din **a**), care nu constituia, am spus, niciun fel de dificultate, dar s'a introdus un semn nou, **i** scurt (cu căciulă). Motivul este că **â** (din **a**) e semn revelator al latinității, pe când **i** scurt e **semn rusesc.** Acest **i** scurt, pretind reformatorii, are avantagiul că nu se vor mai scrie, pe viitor, cuvinte terminate în doi **i**. Dacă a ști când trebue scris un **i** și când doi ar constitui în adevăr o greutate pentru „oamenii simpli", apoi o greutate cel puțin egală va fi pentru ei aceia de a ști când vor trebui să scrie cu **i** simplu și când cu **i** cu căciulă; de teamă să nu greșească, bieții oameni simpli vor pune căciuli la toți **i**: mai bine să prisosească decât să lipsească! Rezultatul va fi că și pe viitor se vor face greșeli ortografice, dar vor fi **altele** decât cele de până acum . . .

Respingând, deci, ca în întregime nefundată, motivarea după care noua ortografie ar „simplifica" și ar „ușura", constatăm că rezultatele reale vor fi cu totul altele. Mai întâi, se va desfigura fizionomia scrisă a limbii române. E un act de vandalism cultural; unul în plus. „Academicienii" care au redactat proectul dovedesc că n'au niciun fel de respect pentru figura cuvintelor românești; proectul lor nu e altceva decât masacrul, prin decret, al înfățișerii cuvintelor noastre. „Academicienii" strică, strâmbă, schimonosesc; dacă proectul lor devine lege, în Republica Impopulară se va scrie de aci înainte în serios așa cum până acum se scria numai în batjocură.

Este apoi o întrebare care vine imediat pe buzele oricărui scriitor sau iubitor al literaturii. Ortografia actuală se găsește în toate capodoperele literaturii române moderne, în toți clasicii reeditați de vreo patruzeci de ani încoace. Ce soartă li se pregătește? Se va interzice citirea oricărei cărți tipărite cu vechia ortografie? Sau se vor arde toate cărțile, multele milioane de cărți, existând în biblioteci, în depozitele editorilor și pe rafturile librarilor? Dacă așa va fi, atunci vom asista la isprava unor desmetici care urmăresc să ne desființeze cultura cu premeditare. Și care vor să facă imposibilă, pentru generațiile de tineri ce se ridică, folosirea tezaurului de literatură românească. Iar dacă nu va fi așa, confuzia va deveni totală între vechia și noua ortografie, între ceeace tinerii vor citi în cărți existente, spre a le adapta la noua ortografie, este practic cu neputință, și dacă totuși ar fi cu putință, operația ar cere cam tot atâta timp cât a trebuit ca să fie făcută dintru început, adică vreo 30-40 de ani.

Toate acestea n'au nicio importanță pentru academicienii armatei de ocupație. Important, pentru ei, este **să ușureze învățarea limbii ruse de către Români.** Notele sosite dela Moscova prin intermediul dlui Iosif Chișinevschi îi admonestau pentru vina că limba rusă nu s'a răspândit în România în ritmul și în proporțiile prevăzute la Kremlin; academicienii au purces îndată la întocmirea unei ortografii care, devenind mai asemănătoare cu cea rusă, să înlesnească rusificarea țării și pe această cale.

Ortografie, cuvânt grecesc, înseamnă scriere dreaptă, bună, corectă. Ortografia actuală, cu toate imperfecțiunile ei (ca orice ortografie), era o dreaptă scriere a limbii noastre. Ortografia plănuită, plecând dela nevoile limbii ruse, nu poate fi numită decât o scriere strâmbă, — **„falsa scriere a limbii române".**

N. I. HERESCU

Căderea în Istorie

gleze în iluzia regenerării periodice, pentrucă are conștiința păcatului: a păcatului originar și a propriilor lui păcate. Societățile arhaice, precreștine, credeau că se pot elibera de „păcat" repetând, în fiecare an, cosmogonia. Dar pentru creștin, această eliberare periodică e iluzorie. Creștinul are despre păcatul originar și proprille lui păcate o cu totul altă conștiință decât o puteau avea oamenii societăților arhaice. Ne-am depărta prea mult de scopul articolului de față dacă am compara, așa cum se cuvine, concepția păcatului înainte și după Christos. Un singur fapt ne interesează deocamdată: că, pentru creștin, păcatul e indisolubil legat de Istoria neamului omenesc și, prin urmare, de propria lui „istorie". Să ne explicăm.

Dacă Istoria a început odată cu păcatul originar, și deci, este rezultatul căderii omului — orice creștin se simte solidar cu această dramă ancestrală. Ceva mai mult: un creștin se simte constituit de întreaga Istorie a neamului omenesc. Deaceia, el nu mai poate evada din Istorie, pentru simplul motiv că nu poate evada, prin proprille lui mijoace, din păcat. În acest sens, creștinul acceptă Istoria.

O acceptă, însă, așa cum este ea în realitate: cădere, dramă, suferință. Și o acceptă pentrucă Iisus a acceptat-o înaintea lui, pentrucă Iisus s'a lăsat de bunăvoie jertfă „evenimentelor istorice". Dar nu o poate accepta așa cum îi cere Hegel: ca o manifestare a Spiritului Universal. După cum singur o mărturisea, Hegel citea în fiecare dimineață ziarele ca să „comunieze cu Spiritul Universal". Adică: pentru Hegel, orice eveniment istoric era sanctificat prin prezența directă a Spiritului Universal. Bunăoară: milioanele de victime dela Katyn, Buchenwald, sau din câmpurile de muncă sovietice, prin faptul că și-au pierdut viața datorită „evenimentelor istorice", iar nu unei catastrofe cosmice (cutremur, molimă, secetă), au pierdut totodată procesul în fața Tribunalului Istoriei. După cum prea bine se știe, aceste masacre n'au fost arbitrare, ci impuse de „necesitățile istorice": așa dar, după Hegel, ele erau necesare, și, implicit, sanctificate de voința Spiritului Universal. Acestea sunt consecințele ultime ale filozofiei istoriei a lui Hegel și ale tuturor celorlalte filozofii istoriciste.

Este dela sine înțeles că nu în acest sens acceptă Istoria un creștin. El recunoaște realitatea ororilor istorice, pentrucă recunoaște realitatea păcatului și pentrucă se simte solidar, prin păcat, cu întreaga umanitate. Dar, totodată, un creștin nădăjduiește în mântuire, adică într'o abolire totală a păcatului (și implicit a Istoriei). Ceva mai mult: pentru un creștin, Istoria poate fi abolită în orice moment; hic et nunc. Acest hic et nunc este momentul istoric actual, adică prezentul, „eternul prezent" cum îi spun misticii.

Aici stă cheia de boltă a oricărei filozofii creștine a Istoriei: funcția eshatologică pe care o dobândește prezentul, momentul istoric actual. În orice clipă ne putem mântui, adică putem mântui, adică putem anula trecutul întregului neam omenesc pe care, prin păcatele noastre, îl purtăm cu noi, ca parte integrantă din noi. Suntem „ființe istorice" în măsura în care participăm, fiecare din noi, la drama ecumenică a căderii în Istorie; dar asta nu înseamnă că suntem condamnați să prelungim la infinit acest trecut care ne constituie. Dimpotrivă, în orice moment îl putem anula.

Asta înseamnă că pentru creștinism (și, în treacăt, fie spus, nu numai pentru creștinism), există o deosebire esențială între momentul istoric actual — care e deschis și, deci poate fi transformat într'un moment eshatologic, de ieșire din Istorie — și trecutul istoric care e alcătuit dintr'o serie de căderi și de ocazii pierdute. În acest sens se explică atitudinea paradoxală pe care creștinul (și nu numai el) o are față de Istorie: o acceptă, în fiecare clipă, pentrucă destinul lui se joacă în prezent, adică în momentul istoric actual; dar refuză să valideze trecutul în întregimea lui. Trecutul fiecăruia dintre noi este în bună parte doar amintirea unui număr cutremurător de ocazii pierdute. (Dar și asupra acestui lucru vom avea de revenit).

Vom vedea în articolul viitor că acelaș dialectică se aplică și istoriilor naționale, istoriei neamurilor. Vom vedea că orice prezent, adică orice moment istoric, rămâne deschis, îngăduind astfel depășirea întregului trecut, a întregii Istorii naționale, foarte adesea — cum e cazul neamului românesc — alcătuită numai din ocazii pierdute și nenoroc.

MIRCEA ELIADE

EVANGHELIE ȘI POLITICĂ

autorităţii romane nu dăduseră niciun rezultat. Autoritatea și popularitatea lui Isus creșteau mereu. Pentru ca să se debaraseze de el, ei invocă *rațiunea de Stat*: Isus reprezintă o primejdie națională, deci trebuie suprimat. Pentru *binele poporului*, pentru *interesele poporului*, omul acesta trebuie înlăturat. Ca să justifice și să acopere o acțiune mârșavă ei se arată îngrijorați de binele poporului pentru care în realitate nu aveau decât dispreț. Iar pilda aceasta de ipocrizie nu va rămânea fără urmași. Ea e mereu reeditată în istorie. Isus a fost condamnat ca agitator politic. Ucenicii lui, dela început și până acum, refuzând să recunoască puterii civile dreptul de a dispune de libertatea lor interioară — locul de întâlnire al sufletului cu Dumnezeu — au fost socotiți totdeauna o primejdie pentru siguranța Statului. Chiar menținându-se pe teren strict religios ei n'au putut să nu cadă sub cenzura politică. Atașarea la idolii vremelnici i-a împins pe capii lui Israil să ucidă pe cel Drept. Atașarea exclusivă la aceași idoli vremelnici determină și astăzi prigoana împotriva Bisericii.

Și explică unele din tristele apucături din pribegie.

ALEXANDRU MIRCEA

VIZITA MONSENIORULUI JOHN KIRK ÎN GERMANIA, AUSTRIA ȘI ITALIA

După reîntoarcerea din Statele Unite, unde a fost delegat personal al Cardinalului Eugen Tisserant la adunarea anulă a Asociației Românilor Catolici, Mons. John Kirk a făcut o vizită oficială în Germania, Austria și Italia. Sfinția Sa a sosit la Bonn, capitala Germaniei de Vest, pentru a saluta pe Nunțiul Apostolic, Excelența Sa Aloisius Muench, și celelalte autorități americane și germane. În scurta sa trecere a luat apoi contact cu diferitele grupuri de refugiați din Bonn, Köln, München, Salzburg, Linz, Trieste și Roma, interesându-se îndeosebi de studenți.

Mons. John Kirk, fost secretar al Nunțiaturii din București, a fost pretutindeni bine primit. În cuvântarea adresată credincioșilor din Bavaria, între altele, a spus:

„Nu viu la voi ca un străin, ci ca unul care cunoaște România și problemele care o frământă, ca unul care iubește România și dragul său popor. Mai mult, vin la voi cu inimă de român, care, împreună cu voi, suferă în exil. Vin ca să vă servesc. Singura mea dorință este aceea de a vă ajuta și de a face bine Bisericii din România. După cum știți, faptul de a trăi, mai mult de trei ani, în România a fost un privilegiu pentru mine. Faptul de a suferi alături de dragul nostru popor persecuțiile nemiloase ale regimului comunist a fost pentru mine o deosebită onoare. Dumnezeu să ajute ca suferințele poporului român să fie cât de curând curmate, prin eliberarea lui din mâinile dușmanului.

Sunt fericit că am aici ocazia de a vorbi despre curajul neînfrânt al poporului român, care trăind subt tirania comunistă își păstrează totuși credința, dragostea și speranța."

Mons. Kirk a încheiat calda sa cuvântare, spunând:

„Vă rog, frații mei întru Cristos, vă rog să credeți în colaborarea mea fidelă și loială întru tot ce poate servi binele Bisericii noastre din România, Biserică pe care o iubim din toată inima.

Binecuvântarea Domnului să fie cu noi, cu toți, și cu toți cei care trăesc și suferă în România. Dumnezeu să-i mângâie și să le dea forță până la sfârșit și curaj pentru luptă în această bătălie dreaptă. Iar Sfânta Fecioară — prea iubita noastră Mamă — să ne apere, și să ne ocrotească întotdeauna!"

*

COLEGII LUI EMINESCU

Foaia FĂCLIA — în care „† Episcopul Victor Leu" își publică „pastoralele" către iubiții săi fii sufletești — făcându-se trâmbița unui agent provocator, se grăbește să informeze lumea că:

«În Germania, în camera Părintelui Octavian Bârlea exista portretul lui Corneliu Codreanu, așezat pe peretele dinspre Răsărit, în chip de icoană, dedesubtul căruia ardea în permanență o candelă»;

Părintele Vasile Zăpârțan dela Misiunea din Paris (al cărei Rector este Msgr. O. Bârlea) trândăvește, în loc să alerge pentru nevoile de tot felul ale Românilor din exil;

preoții Misiunii Române pentru Europa fac politică legionară;

se cheltuesc — fără rost și fără socoteală — fondurile Misiunii.

(Aceste două din urmă acuzații — legionarismul preoților Misiunii și reaua asistență — și le însușește și un scriitor dela foaia PATRIA din Germania. Evident, cu oarecare „tehnică" în materie; nu ca începătorii!).

Despre modul cum înțelege Misiunea Catolică Română pentru Europa să-și exercite atribuțiile și despre poziția ei față de partidele, mișcările, ligile, fronturile, grupăciunile ori banderele politice române din exil, cetitorii noștri au aci cuvântul autorizat al Vicepreședintelui Misiunii, **Monseniorul Octavian Bârlea.**

Datoria noastră ne poruncește să ne oprim doar asupra unei infamii pe care știm că cel vizat de ea nu o va înfiera niciodată, calea vieții lui pământești ocolind, pe departe, asemenea preocupări.

Foaia dela Londra afirmă că în camera din Germania a Părintelui Octavian Bârlea se afla icoana lui Corneliu Codreanu, cu candelă veșnic aprinsă . . .

Camera aceasta, din Kronberg/Taunus nu era o cameră secretă. Deși vizitele obișnuite se făceau în camera de primire a Instituției, prin această cameră a Părintelui Bârlea au trecut, în curs de patru ani de zile, mulți Români. Și n'au trecut numai agenți . . . provocatori. Ci și oameni de onoare: ofițeri superiori, profesori universitari, intelectuali de toată mâna, preoți ortodocși și arhiepiscopi catolici de mare autoritate. Unii Români au fost găzduiți acolo, în camere vecine cu a Părintelui Bârlea. Ei bine: niciunul din toți aceștia n'au simțit, niciodată, nimic din . . . ritualul secret al acestei camere. N'au văzut nici portretul, nici candela, nici . . . cuiul în care fuseră atârnate.

Această nefericită născocire ne arată însă până unde se pot întinde granițele stupidității și ticăloșiei omenești. Căci dacă nici un om ca Monseniorul Octavian Bârlea — a cărui vieață dusă printre noi sădește pretutindeni rușinare, recoltând îndreptare — nu este cruțat de fierul tâlhăriei la drumul mare, e semn că s'a ajuns departe . . . Justiția țării libere, de mâine, va avea de furcă cu deprinderile «occidentale» ale viitorilor „conducători de opinie publică."

Despre partea faimoasei . . . trândăvii a Părintelui Vasile Zăpârțan, — cu care au de furcă și autoritățile franceze — le lăsăm Românilor din Paris — care-l cunosc mai bine decât noi — sarcina de a-l țintui pe Sfinția-Sa la stâlp . . .

G. R.

PREȘEDINTELE DWIGHT D. EISENHOWER INSTRUMENT AL PROVIDENȚEI

> Ecce enim peccatores tendunt arcum,
> ponunt sagittam suam super nervum,
> ut sagittent in obscuro rectos corde.
> **Ps. 10.**

Într'un uriaș elan, poporul american recunoscător a ridicat, în ziua de 4 Noemvrie, pe scut pe cel mare soldat pe care l-a dat la iveală al doilea războiu mondial: pe Generalul Dwight D. Eisenhower, Europeanul.

Bucuria marelui popor și speranțele legitime pe care el și le pune în noul său Președinte, sunt însă depășite în intensitate de bucuria și de speranța cu care această alegere este întâmpinată de popoarele Europei, căzute sau amenințate să cadă în ghiarele celei mai cumplite dintre toate primejdiile pe care istoria nobilului continent le-a cunoscut vreodată. Căci sabia lui Subotai -genialul general al lui Gengis-han și Ogodai- biruitorul dela Kalga (1223) și dela Liegnitz (1241) nu se poate compara cu sabia noului Mongol: sabia lui Bogdician. Sabia lui Subotai și a Batu-han, ca și sabia Turcilor fanatici de odinioară, amenințau vieața oamenilor; sabia noului Mongol amenință sufletul popoarelor Noul năvălitor vrea alungarea lui Dumnezeu din suflete; vrea smulgerea din rădăcini a ideii de libertate și ștergerea oricărei urme de demnitate omenească.

Între popoarele amenințate cu desființarea lor totală se află, în rândul întâi, poporul român creștin. Popor de 20.000.000 de suflete, popor dornic de libertate, popor pașnic, popor faimos prin ospitalitatea lui. Poporul român înalță acum rugăciuni pentru sănătatea Președintelui Dwight D. Eisenhower și pentru fericita împlinire a misiunii pe care Providența i-a rezervat-o.

Căci iată Cerul acordă noului Președinte cele mai mari dintre toate șansele pe care și le-ar putea dori un conducător de oștiri și de popoare:

șansa de a fi salvatorul libertății lumii și

șansa de a fi salvatorul Bisericii Creștine, în ceasul marei primejdii care o pândește.

Istoria Bisericii creștine n'a cunoscut în tot trecutul ei primejdie ca cea de azi. Arma, biruitoare, a Bisericii o fost sabia spiritului. Dar împotriva spiritului adevărului Anticristul dela Răsărit vine azi cu zeci de mii de tancuri, spre a instaura tăcerea și întunerecul.

Iată de ce popoarele creștine ale Europei văd în alegerea Generalului Dwight D. Eisenhower la Președinția Statelor Unite mâna Providenței. Căci soarta lumii se va decide până în 1957.

Instrumentul mântuirii a fost ales! Dumnezeu și-a arătat bunătatea. Oamenii să-și facă de-acum datoria!

ÎNDREPTAR

DELA MISIUNEA CATOLICĂ ROMÂNĂ PENTRU EUROPA

Msgr. Octavian Bârlea, Vice-Președintele Misiunii Catolice Române pentru Europa, luând cunoștință de unele critici la adresa Misiunii, inserate în unele foi românești din exil, ne-a declarat următoarele:

a) Misiunea Română pentru Europa nu dispune, deocamdată, de fonduri pentru a satisface nevoile bănești ale Românilor din exil. Asistența materială are caracter pur caritativ: și nu poate fi exercitată decât în măsura în care Misiunea obține sprijinul benevol al altor organizații de caritate, susținute de generozitatea credincioșilor catolici din întreaga lume. E un fapt cât se poate de îmbucurător ori de câte ori și câte un credincios român, ajuns la situație materială mai bună, se gândește direct, prin Misiune ori prin alte organizații, la frații săi de sânge și de suferință. (Gestul credincioșilor catolici americani din dieceza Monseniorului John Kirk, care în colecta efectuată la slujbele religioase din ultima Duminecă a lunii August și-au dat obolul — ori cât de mic a fost — pentru nevoile Misiunii, este cât se poate de grăitor).

b) În acordarea ajutoarelor pe care le poate obține, Misiunea nu ține seama de apartenența politică ori confesională a celor ajutați;

c) Ajutoarele se distribue conform normelor primite dela autoritatea superioară ecclesiastică, singura față de care conducătorii Misiunii dau socoteală de modul cum și-au exercitat atribuțiunile. În cazul donațiilor personale, ea se justifică direct față de donatori, împlinind întocmai condițiile fixate de aceștia.

d) În exercitarea atribuțiunilor ei Misiunea nu primește, se înțelege, directive dela cluburi ori dela grupări politice române din exil.

e) Nerecunoștința, lipsa de cuviință, ori amenințarea sunt deci, inutile: ca și în trecut așa și pe viitor, vor fi ajutați, în limita posibilităților, și cei recunoscători și cei nerecunoscători; și cei cuviincioși și cei necuviincioși; și cei ce mulțumesc și cei ce amenință.

8 NOEMVRIE 1952

Madrid. Cu prilejul onomasticei Majestății Sale Regelui Mihai s'a oficiat un Te-Deum în biserica Las Salesas din Calle Garcia Morato, de către Pr. Dr. Alexandru Mircea, Vice-Rectorul Misiunii Catolice Române din Spania. Au asistat personalități spaniole și străine precum și colonia română din Capitala Spaniei. După terminarea serviciului s'a trimis o telegramă omagială Majestății Sale Regelui Mihai.

Salzburg. Ziua M. S. Regelui s'a sărbătorit la Salzburg printr'un Te-Deum în capela Misiunii Române Unite. Pr. Dr. Florian Müller a implorat asupra Regelui Mihai I ocrotirea Arhanghelului, biruitorul duhurilor rele. A participat colonia română locală și câte o delegație de Sași, de Șvabi bănățeni și de Bucovineni.

München. La München a slujit un Te-Deum și a ținut o cuvântare ocazională Preotul Flaviu Popan. A asistat un numeros public din toate cercurile românești.

DIN BELGIA

În ziua de 10 Noemvrie a murit la Bruxelles, în urma unei intervenții chirurgicale Domnul **Al. Stănescu,** reprezentantul Comitetului Național Român. În jurul catafalcului erau de fața și câțiva Români, printre care d-l profesor **Sever Pop** și d-l **Eugen Lozovan.**

În zilele de șapte, opt și nouă Noemvrie s'a ținut la Bruxelles Congresul Federației Internaționale a Muncitorilor Creștini Refugiați și Emigrați. Secția română neputând trimite nici-un delegat, secretarul general **Ivan Popovitch** a reprezentat și prezentat dorințele Românilor.

Cercul de Studii al Acțiunii Catolice a Studenților din Europa centrală și orientală de la Louvain și-a ținut prima reuniune din anul acesta școlar.

În ce privește activitatea din anul trectut a Secțiunii române, amintim că s'a ținut o conferință de D-șoara **Rodica Doina Pop,** având ca subiect **„O constantă a sufletului românesc: dorul",** urmată de discuții. La a doua reuniune din anul acesta (26 Noemvrie), se va face de D-șoara R. D. Pop o cumunicare asupra **„Situației Bisericii ortodoxe și catolice în România".**

La casa grupului „Esprit" de la Louvain s'a ținut în ziua de 18 Noemvrie o conferință de d-l **Georges Dobbeleer** (care a făcut vara trecută un drum de studii în România), vorbind despre situația actuală din țară. În legătură cu acestă problemă, conferențiarul a spus că-și propune să publice în revista „Esprit" din luna 1953 un articol mai amănunțit.

Ascultându-i conferința, am admirat spiritul de obiectivitate cu care a căutat să expună cele „văzute". Conferențiarul a insistat asupra faptului că dânsul nu face parte din niciun partid politic. Expunerea a fost însă plină de sloganuri caracteristice guvernului republicei populare române. În ceea ce privește „libertatea" de la noi din țară, oratorul a criticat și desaprobat lipsa ei. Făcând comparație între atmosfera tristă pe care a putut-o constata la Praga, a găsit Bucureștii noștri plini de voe bună, și oameni chiar cu haine elegante. (Nu-i vorbă, ne ziceam în gândul nostru, Românul est învățat să sufere, și știe să facă haz de necaz. A fost mișcat de libertatea destul de mare cu care unele persoane s'au exprimat contra guvernului și a situației actuale. A avut, în general, impresia că viața țăranilor și a muncitorilor este mai îmbunătățită . . .

Nouă ne pare rău că autorul conferinței n'a cuoscut împrejurările sociale și politice de la noi dinainte de actualul guvern comunist, ca să poată face pe baze mai solide chiar mica critică pe care a făcut-o stărilor actuale. Sperăm însă că articolul din Ianuarie viitor să fie mai obiectiv, și bazat pe o documentare mai sigură decât spusele actualului guvern sau datele, culese din „Larousse".

R. D. P.

DIN R.P.R.

— LOCUITORII DIN SĂRMAȘ, județul Cluj, se opun cu îndărătnicie la colectivizarea agricolă. Toate încercările „îndrumătorilor de partid" veniți din Cluj, în majoritate unguri, au rămas fără rezultat. Nu s'a putut înjgheba în această comună nici măcar o „întovărășire". Demn de semnalat este faptul că, în răsboiul lor cu organele de partid și cu milițienerii, țăranii se bucură de o binevoitoare neutralitate din partea muncitorilor dela exploatările de gaz metan. Aceiași țărani au refuzat să indice autorităților locul unde se află fostul protopop greco-catolic, dispărut din comună de aproape 2 ani.

INFORMATIUNI

La 16 Noemvrie (stil vechiu) s'au împlinit 100 de ani dela moartea în exil a lui **Nicolae Bălcescu.** Cu acest prilej, **ÎNDREPTAR** publică, în broșură, studiul Domnului Profesor **N. I. Herescu: Centenarul lui Nicolae Bălcescu.** Tipărită în 1000 exemplare, broșura aceasta deschide COLECȚIA ÎNDERPTAR. Ea se distribue gratuit. Cereri pot fi adresate la Administrația foii.

Miercuri, 19 Noemvrie 1952, populația orășelului Freising a primit, într'un cadru sărbătoresc, pe Arhiepiscopul (de München-Freising) **Dr. Joseph Wendel,** al 70-lea urmaș la scaunul episcopal al **S. Corbinian,** primul episcop al Freisingului (acum 1200 de ani).

Întrebarea pe care ne-o face un prieten intelectual, printr'o scrisoare, ne determină să facem cunoscut cititorilor noștri următoarele:

ÎNDREPTAR nu este organul Misiunii Catolice Române pentru Europa.

ÎNDREPTAR nu se tipărește cu banii Misiunii.

ÎNDREPTAR nu este stipendiat, în nici un fel, de „VATICAN".

Domnul **Pamfil Șelcaru** a fost ales președinte de onoare al „Centrului ziariștilor și publiciștilor români democrați în refugiu", cu sediul la Paris.

Pravda publică decretul Sovietului Suprem prin care patriarhul **Alexei** al Moskvei este decorat cu ordinul „Drapelul Roșu al Muncii" și declarat **„Erou al Muncii".** Acordarea decorației este motivată cu „exemplara activitate patriotică în vremea și după marele războiu".

Ziarele vieneze comuniste publică, pe larg, declarațiile senzaționale ale lui **V. Leu.** Se știe că „Episcopul" (în 1942 condamnat, în Țară, pentru furt), la o tentativă de **prădăciune,** în Viena, a fost prins de populație și bătut grav. Arestat și internat în spital, el a fost preluat apoi de autoritățile rusești. Intrat pe mâna lor, V. Leu declară acum că a fost în slujba „imperialiștilor", americani și englezi.

Patriarhul Moskvei, Alexei, a comunicat telegrafic episcopului evanghelic **Dr. Otto Dibelius** că, îmbolnăvindu-se, nu-l mai poate primi.

Se știe că Dr. Dibelius acceptase invitația lui Alexei pentru o vizită la Moskva. Vizita trebuia să fie făcută la finele lui Noemvrie ac. Acceptarea invitației lui Alexei a fost rău văzută de lumea germană. Dr. Dibelius s'a văzut nevoit să explice că scopul vizitei lui este de a cere lui Stalin liberarea prizonierilor de războiu germani. Mai mult: Dr. Dibelius a scris între timp, o scrisoare curajoasă lui Stalin; iar în ziua Pocăinții (19 Nov.) el a rostit la Londra o predică în care, referindu-se la munca forțată a bărbaților și femeilor germane din minele de uran, a spus: **„Morala și condițiile higienice sunt aci înspăimântătoare; plângerile și protestele nu sunt însă luate în seamă".**

Înțelegând Berija și cu Karpov că Dr. Otto Dibelius nu calcă a. . . Niemöller, au dat ordin lui Alexei să se îmbolnăvească, pe loc. Și să telegrafiieze.

Cu începere dela 1 Noemvrie, programul postului de radio Ankara (unde scurte) va fi difuzat la ora 19,45 (ora României), corespunzătoare cu ora 17,45 GMT. Lungimile de undă: 31,7 și 41,18 m.

Persoanele care au primit viza „3(c)" de intrare în Statele Unite pe baza unui contract privat se pot adresa, pentru plata călătoriei, organizației americane corespunzătoare confesiunii religioase căreea aparțin.

La München D-na Andrei Aglaia a ridicat pe mormântul compatriotului **Ion Hampo,** fost subofițer și mare invalid de războiu, o frumoasă cruce de piatră, opera sculptorului **Alexandru Pană.**

*

LA BUCUREȘTI circulă, cu iuțeală de fulger, svonurile cele mai fantastice. Astfel, după epurarea grangurilor din Partid (Ana Pauker, Vasile Luca, Teoharie și ceilalți), „responsabilii" mai mititei din unele întreprinderi și servicii de stat au comunicat subalternilor că Gheorghiu-Dej a „schimbat macazul" . . . În consecință, odată cu chipurile șefilor decapitați, a fost dat jos și chipul „marelui învățător și îndrumător al propoarelor". La I. R. B. și la „Doca Simo" (fosta fabrică de săpun „STELA") chipul lui Vissarionovici a fost chiar rupt în bucăți. Securitatea s'a desmeticit abia după 3 zile. . . În acest răstimp însă la „Compescaria" (succesoarea bodegii „Mercur") se spunea că parașutiștii americani au ocupat Branul, că la Snagov s'a constituit un guvern „de tranziție", că Georghiu-Dej va și'n viitorul cabinet. . „că-i român".

În Piața „Chibrit" din carterlul Filantropia, un tovarăș (membru în partid și secretar al organizației „de bază" dintr'o importantă întreprindere) striga cât îl ținea gura: „Trăiască Dej care a 'ntors macazul! Sus românii! Jos japonezii!" Miliționerul din post a privit bulmăcit, dar și-a văzut de treabă.

Absolut autentic! La Oltenița au fost arborate drapele naționale, numai drapele naționale. . .

I.V.E.

ÎNDREPTAR apare odată pe lună. Redacția și Administrația: Dr. Flaviu Popan, München 5, Kapuzinerstraße 38. DEUTSCHLAND